

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції І Адм.: 223-41
Телефон Друкарні 223-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конт.: П. К. О. Львів 504.000.
Банк Чеських Легіон.
Прага „Діло“.
Рукописи не повертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно . . . . . 3.00 зол.
Чвертьрічно . . . . . 15.00 „
Піврічно . . . . . 30.00 „
Річно . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. У ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ГАЛИЦЬКА КАСА ОЩАДНОСТІ У ЛЬВОВІ

НАЙСТАРША ОЩАДНОСТЕВА
ІНСТИТУЦІЯ
— ОСНОВАНА В 1843 Р. —

ОЩАДНОСТЕВІ КНИЖЕЧКИ
З ПОРУКОЮ ДЕРЖАВИ

Засяг діланія: Ціла Східна Галичина
ЗАМІСЦЕВІ ВПЛАТИ П. К. О. 500.198

Д-р М. ДЗЕРОВИЧ

виїхав як щорічно
до

ЩАВНИЦІ

Центральний Кооперативний Банк

„Краєвий Союз Кредитовий“ у Львові,
вул. Третього Мая 15.

приймає вкладки ощадності і як центральні креди-
това для українських кооператив усіх видів дає
кредити на піднесення господарства і промислу.

ТОВАРИСТВО ВЗАІМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР“

У ЛЬВОВІ, ВУЛ. РУСЬКА Ч. 20, ТЕЛ. 205-47
приймає до обезпечення:

- від огню: хатні й господарські рухомості, худобу, пашу, збіжжя, товари, як теж будинки вільні від примусу обезпечення,
- від крадіжки-влому: домашнє урядженя, товари в крамницях і складах, готівку, векслі, вартісні папери, урядженя церков,
- від рабунку: готівку при її переносенні і перевозженні.

Після жидів — черга на нас!

Львів, 29. травня 1937.

Перед жнивими минулого року в деяких по-
вітах південного Поділля (Борщів, Копичинці),
а передовсім у деяких селах Борщівщини, були
спроби викликати серед нашого населення про-
тижидівські настрої і навіть чинні виступи. По-
явилися тоді летючки в польській мові, кольпо-
товані головню білі костелів з нагоди недільних
чи святкових богослужень, що недвозначно на-
кликували місцеве населення до бойкоту жидів
тим саме, щоб нічого не купувати у жидівських
крамницях і не йти на працю до жидів. Та не
тільки це. У летючках були теж і заклики до
чинних протижидівських виступів на візирі-
тих, що їх влаштовано у деяких місцевостях ко-
рінної Польщі. Не мали ті летючки успіхів у ці-
лій повноті і не зроблено ніде жидівських погро-
мів, як роблено і роблять це й досі по вшеполь-
ській рецепті в центральній і західній Польщі,
але всеж таки мали вони деякі наслідки.

Наслідки протижидівської акції були тоді
розмірно зовсім невеликі. Скінчилося все вибит-
тям жидівських шиб. Пошкодовані жиди зоби-
ли очевидно великий крик і староста приказав
лі варті в селі і біля жидівських домів, що на-
ше населення відчувало дуже болюче. Треба було
вжити заходів та інтервенцій у адміністраційно-
ї влади, щоб ті репресії відкликала. Характерис-
тичне теж, що місцеві жиди зверталися і то у
першу чергу за охороною до нашого духовен-
ства, яке зі свого боку зробило все, щоб остер-
егти своїх парохіян перед наслідками непотріб-
них і шкідливих для нас самих протижидівських
вибіроків, аранжованих чужими чинниками, і то
з правилами з метою провокації. Цю справу пору-
шив я публічно на великому візю в Борщеві в
перших днях липня м. р. і мої слова знайшли
повне зрозуміння серед зібраної тисячної селян-
ської маси. Протижидівські вибірки швидко ціл-
ковито ліквідовано, слідом за тим відпали теж
і репресії з численними нічними вартами. Наше
становище і заходи зрозуміли цілковито місце-
ві жиди, висказуючи нам навіть своє признание
і подяку. Цю справу порушив я тоді і на сторін-
ках „Діла“ і вона знайшла відгомін теж на
шпальтах жидівської преси.

Збомбардували Валенсію та Барселону.

56 ЛІТАКІВ СКИНУЛО 40 БОМБ. — 30 УБИ ТИХ, КІЛЬКАСОТ РАНЕНИХ.

Як подає Райтер, минулої ночі 8 національ-
них ескадр (кожна по 7 літаків) збомбардувало
Валенсию, скидаючи

40 важких бомб. Кілька будинків
зовсім знищено, 30 осіб убито,
кількасот ранено.

Літаки прилетіли мабуть з Мадльорки; Ва-
ленсію бомбардували вони при місячному
світі.

В годині з.т.о два національні літаки скину-
ли кілька бомб на Барселону; шкоди і жертв
в людях невідомі. Протилетунська артилерія
почала стріляти, літаки відлетіли у напрямі
моря.

ЗАТОПИЛИ АНГЛІЙСЬКИЙ КОРАБЕЛЬ.

Як подає Амас, підчас бомбардування Ва-
ленсії одна бомба впала на чердак британсько-
го корабля, що стояв на морі; корабель пішов
на дно. 7 моряків згинуло, 3-ох важко ранених,
5 легко. Інша бомба ушкодила другий англій-
ський корабель, але жертв у людях не було.

І ЧЕРВОНІ ЛІТАКИ БОМБАРДУЮТЬ.

Як подає міністерство національної оборо-

Чи Комітет неінтервенції упімне червоних,

ЩОБИ НЕ БОМБАРДУВАЛИ КОНТРОЛЮЮЧИХ КОРАБЛІВ?

Комітет неінтервенції зібрався вчора попо-
луно, щоб розглянути справу заклику до о-
бох еспанських урядів, щоб вели війну
гуманними методами. Заклик у справі гуманних
методів війни комітет вишле навіть якби кілька
пержав спротивилось йому.

Представник Італії запропонував проти
червоного летунства, яке 24. і 26. ц. м. бомбар-

ни, червоні літаки збомбардували вчора (пят-
ниця) національні становища під Гускою,
Бельніте і Діг Лянеке; крім того вони знищили
кілька літаків на летунському майдані в Сорі
та фабрику вибухових матеріалів у Сабінгга.

НА ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ.

Валенсійське міністерство війни подає, що
на баскійському фронті червоні заняли кілька
ворожих становищ, на середньому спричинили
ворогові втрати, під Сантандером прогнали во-
рожі літаки, які мали бомбардувати місто. Ген.
Кейпо де Ляно заперечує ці вістки і твердить,
що на фронті не було нічого цікавого. Націо-
нальне командування подає, що нац. війська
відбили два ворожі наступи на відтязку Хакар і
зістрілили червоний літак на баскійському
фронті.

ВИМІНЮЮТЬ ЗАСУДЖЕНИХ НА СМЕРТЬ НІМЕЦЬКИХ ЛЕТУНІВ.

Баскійський уряд погодився вимінати двох
засуджених на смерть німецьких летунів та 2
інших чужинців на 4-ох полонених червоних
летунів.

дуючи пристань Пальму на Мадльорці, скинуло
кілька бомб коло італійських кораблів, які бе-
руть участь у контролі; тоді згинуло 6 італій-
ських старшин і важко ранено багато моряків.

Мабуть німецький уряд прилучиться до ін-
тервенції з огляду на недавнє бомбардування
„Альбатроса“.

Архипенко — почесний член

АСОЦІАЦІЇ НЕЗАЛЕЖНИХ УКРАЇНСЬКИХ МИСТЦІВ У ЛЬВОВІ.

З нагоди п'ятидесятиліття життя світової
слави українського різьбяря Олександра Архи-
пенка Асоціація Незалежних Українських Ми-

стців у Львові на надзвичайному засіданні 27.
травня ц. р. вибрала його своїм почесним
членом.

Ориг. Англійські Пальта
вовняні і непромакальні
та матеріали

продає просто консументам

ФАБРИКА УБРАНЬ

Рот і Рудерфер

Львів, Легіонів 3/1. п.
(над кіном Палас)

САМБОРСЬКОГО ГІМНАЗІЯ

ГОВАРІНСЬКИЙ ЗІД бувших матуристів 1877 року відбудеться 13. червня 1937 в Самборі. Зголошення та адреси надсилати пильно! Секретаріат М.К.О., Львів, Валова 9.

Авторів торічних, зрештою нечисленних, протижидівських виступів з биттям шиб у ночі в жидівських домах у денних селах південного Поділля слід шукати не в нашому національному таборі. Вказують на це самі друковані летючки у польській мові та їх зміст і факт розповсюдження їх головно біля костелів, як і не менше знаменитий факт, що проти них не виступило місце польське духовенство, що у своїй масі симпатизує явно з шехпольським рухом, неадекватно виявляло своє задоволення з чинних виявів антисемітизму і то на таї расизму і тому самозрозуміло, що жиди до нього не зверталися навіть за моральною охороною перед нічними нападками. Биття жидівських шиб у ночі мало тоді місце і в самому Борщіві, де спричинююками були місцеві молоді польські інтелігенти, сини визначних польських діячів. Це і розкриває, де слід шукати аранжерів та виконавців минулорічних протижидівських вибриків і бешкетів.

Після жидів черга на нас. Що польське духовенство, як зрештою і величезна більшість польської інтелігенції у Східній Галичині, не належить до наших прихильників, річі загально відомі. Що більше. Саме ніхто інший, як польське римо-католицьке духовенство йде завжди в авангарді протинукарського наступу і тільки нечисленні одиниці апоміж нього ставляться об'єктивно до нас як до національної збіроти і до греко-католицького обряду. Ті справдішні білі круки не мають за не симпатії серед свого громадянства та у своїй духовній владі, чого класичним прикладом є особа колишнього тернопільського римо-католицького о. д-ра Ратушного, якого за його такт та об'єктивізм супроти українців кинули в далеку сілську глушину на Підкарпатті.

До воюючих протинукарських діячів належить не один зпоміж польського духовенства. Не йде тут тільки про саме душехватство, практикування здавна всупереч постановам конкордату і кодексу канонічного права. При реалізації популярного нині серед польського „кредового“ громадянства гасла „Ні пяди землі в українські руки“ польське духовенство веде перед і всіма своїми апілянтами старається не допустити до того, щоб наш селянин зміг набути хочби невеличкий клатчик землі в парцельованого двірського обшару.

Як приклад — він сьогодні і типовий, — як польське духовенство на Поділлі ставиться до нас, поділяє становище польського римо-католицького папства в Галичці, пов. Борщів, о. Погоди. У свято Вознесіння латинського обряду 6. травня ц. р. мав цей „кредовий“ діяч у реверенді проповідь у костелі в Галичці. Менше говорив він про велику подію з Нового Завіту, яку саме святкувало, бо вибрав собі за основну тему сучасну польську політику. У своїй проповіді сказав він між іншим, що сьогодні не але живеться „русинем“ на Поділлі під польською владою. Мають вони свою церкву, свої школи, різні товариства і кооперативи, які розвиваються без перепон і навіть у додатку купують польську землю. Вони наші завзяті вороги і їм земля не належить, бо це польська земля, яка має припадати тільки полякам. Русинів треба усюди добре підглядати і слідити кожний їх крок. Це мала робити польська державна поліція, але вона як слід їх не підглядає. А звертаючись до своїх пастирів, назвав їх цей новочасний польський „богоугодник“, щоб вони самі підглядали своїх сусідів „русинів“, підглядати кожний їх крок і про все доносили негайно польській державній поліції.

Позиційний факт такого публічного протинукарського виступу на проповіді в костелі польського священника далеко не відокремлений. Проти нас виступає польське римо-католицьке духовенство не тільки в Галичині, але й на північних православних землях, як це було недавно з голосною проповіддю о. Токаржевського в Коні на Волині.

ФОТОГРАФІЧНИ АПАРАТИ

від найпростіших до найбільш у досконалих у великій виборі поручає відома з солідності фірма

І. А. ШАРФ
Львів, Сикстуська 2

Перша маніфестація з приводу світової вистави.

ВІНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ, ІМПЕРІЯ, РЕСТАВРАЦІЯ І ТРЕТЬОЇ РЕСПУБЛІКИ ДЕФІЛЮВАЛИ НА ЕЛІЗЕЙСЬКИХ ПОЛЯХ ПЕРЕД ПРЕЗИДЕНТОМ ФРАНЦІЇ.

Париж, 24. травня 1937.

Веситенське людське море закрило нині вранці площу Етуаль та Елізейськ Поля, щоб оплескувати французьку армію. Точно в год 10-й припадить автом на площу Знади президент республіки Альбер Лебрен. Маршалева, привітання, і шеф держави входить в оточенні генералів та міністрів на трибуну, збудовану бі-

ли могили невідомого воїна Франції. У свій сонця блистять шоломи національної гвардії президента, допотоплять під подувом вітру прапори, а сотки тисяч людей витають грімким окликом: „Вів ль' арме“, „Нехай живе армія“ перші відділи війська, що по'являються біля Триюмфального Луку.

Бо нині, напередодні відкриття світової ви-

ПАВЛО КОВЖУН.

Українець на вершинах світової слави.

(50-ліття Олександра Архипенка).

Сьогодні 30. травня чужинна преса пригадує 50-ліття одного з найбільших світових мистців, наймаркантишого представника сучасності, різьбяр Олександра Архипенка. Він підніс українське мистецтво до світового значіння і рівня, його творчість зймає провідне і типові місце у розвитку новочасного мистецтва.

Імя Олександра Архипенка знаходимо у всіх без винятку лексиконах, про його творчість писали і пишуть найкращі мистецтвознавці всіх народів, а 11 великих монографій у головних мовах світу докладно обговорюють шляхи, напрямки та мистецький зміст його творчості. І ми маємо теж дві монографії про нього. Сотні статей у періодичній мистецькій пресі всього культурного світу від 25 літ слідкують за кожним новим твором Архипенка, слідкують за всім тим, що його талант і розум добувають зі себе. Твори Архипенка знаходяться у всіх головних музеях Європи, Америки, Азії, навіть у багатьох приватних збірках. Понад сто вистав творів Архипенка улаштували світові столиці. Саме тепер Архипенко запрошений на виставу про творчість і мистецтво до двох університетів в Америці.

Олександр Архипенко народився 30. травня 1887. року у Києві як син директора лабораторій університету св. Володимира, свідомий української родини, яка також видала і його брата, відомого українського діяча і українського міністра Євгена Архипенка. Його життя проходило а самого життя в тяжкій праці

і послідовному змаганню до мистецької творчості. З початку учився Архипенко у Києві у місцевої мистецької школи, далі у Москві і Парижі, у найславнішого різьбара того часу — Родена.

Ще перед війною Архипенко здобуває імя передового мистця в Європі, організує свою власну школу у Парижі, згодом переносить її до Берліна; у нього вчилися чимало європейських різьбарів. У всіх краях Архипенко має своїх посередніх і безпосередніх учнів і наслідувачів свого мистецтва.

Варт пригадати, що Архипенко приїхав надовго перед війною у Париж, де почав працювати самотньо. Навіть у такому середовищі як париське, де всі найсміливіші почини знаходять відразу чутих знавців, Архипенко мусів довго чекати на справжню оцінку своєї праці. Він починав виставляти у Салоні Незалежних, бо там не треба було проходити ніякої комісії — жорі, — кожний мистець може заплатити за місце виставляти те, що має. Париська преса довгий час глузувала собі з творів Архипенка, як це робить і досі нетямущі в мистецтві — ті, які гадають, що їх голе око та здоровий розум вистачають, щоб зрозуміти твір мистецтва. Сила Архипенкової творчості полягає у тому, що вона має незвичайно гостро зарисовану індивідуальність і що вона наскрізь сучасна, тимто вона провідна у мистецтві сучасної доби. Його твори виростають на сучасному європейському мистецькому ґрунті, а світове імя здобув Архипенко виключно мистецькими елементами, вперше ним створеними. Архипенко мав незвичайний вплив на різні відміни образотворчого мистецтва — від архітектури аж до всяких форм м'ялярства.

Коли мистецтво нашої доби залишить коліс, так само як дотеперішні епохи, свій власний стиль, то в ньому одною з рис буде напевне те, що вніс у нього Архипенко.

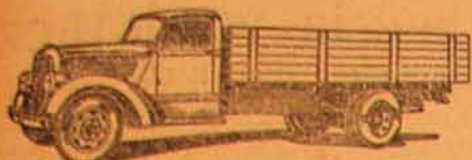
Творчість Архипенка виросла поза українським життям. Українське життя мистецьке та культурне не амівувало у своїй рамці творчості Архипенка, а проте мистецька праця Архипенка спрямовує наше мистецтво на єдино доцільний і правильний шлях: досягти вершин світової культури і бути її співтворцем.

Заслуга Архипенка для української культури полягає і в тому, що саме він доказав, які сили і здібності дремають у нашій нації, та що при відповідних умовах ці сили можуть проявитися теж з користю для загальнолюдського культурного розвитку. Нині українське мистецтво осігло вже такий високий рівень, що на його тлі Архипенко стає природним речником нової української доби; перед 25 роками не можна було про це навіть мріяти.

Томас Масарик у своїх відомих спогадах „Світова Революція“ у кількох місцях киє підкреслює значіння визначних мистців та взагалі мистецтва, літератури і музики для пропаганди національних ідей і національної справи. Він позаздрив полякам, що мали Падеревського, югослав'янам, що мали видатного різьбара Местровича у Римі; він відзначає своїх чеських мистців Купку і Бразду та співачку Дестінову і жаліє, що чехи мали дуже мало таких людей у світі. Ми добре знаємо, що зробив для польського народу Падеревський, знаємо і з нашого життя про інших незаступних культурних представників хору Кошиця, знаємо, яке значіння мали наші співачки Мишуга, Менцінський, Крушельницька, а навіть виступи в українському імені і барах атлети Гаркавенка. Але напевно ніхто з них не осігнув на міжнародньому полі такого значіння, як Олександр Архипенко.

В цей день п'ятдесятиліття нашого знаменитого земляка посилаємо йому від нашого громадянства з рідних земель найкращі та найщиріші побажання у дальшій праці.

Вантажне підвоззя

марки

1-3

„DODGE“ (Chrysler Corporation)

найновіші моделі на рік 1937.

9 річних типів, поклажа нетто від 750 до 5000 кг. Спеціально видовжене підвоззя на автобуси. Ціни конкурентні від зол. 5'700—

Інформація дає і демонструє: Представництво на Східну Галичину фірма

„Б Е К А Т Е“

Ска з о. п.

у Львові, вул. Зиблікевича 13, тел. 295-01.

зельці, білі штани та довгі кріси; наполеонські відділи: в одностроях з часів консуляту, опісля з часів імперії; величаві гвардія Наполеона I. на білих конях в золотих шоломах. А ось королівські війська Реставрації: кавалерія Карла X., зупини — піхота, що здобули Альжирію, війська Людовика Філіппа, воєнки Наполеона III. Війська Третьої Республіки: ті зперед 1914 р.: піхота в червоних штанах і ті воєнки, що перші пішли в огонь 1914 р.

Публика шаліє із захоплення. Оклики „Вів ля Франс“ — „Нехай живе Франція“ перетворюються в одну бурю крику. Багато простягнених рук, що віддають т. зв. римський поклін перехожим військам.

Похід закінчує армія в одностроях з 1937 р.: військові старшинські школи, піхота, кіннота, летуни, моряки, гарматчики, танки. Гуркіт моторів і відділ за відділом сходять із площі Зв'язи Елізейськими Полями до площі де-ля Конкорд.

По військовій параді юрба не розходиться домі. Співають Марселезу. Перед каменницею соціалістичного щоденника „Ле Попілер“ при Елізейських Полях приходить до короткої демонстрації. Молоді демонстранти кличуть „Франція для французів“, „геть з Москвою“, „геть з Блюмом“, „геть з жидами“, „нехай живе Ля Рок“, „нехай живе Доріо“, „нехай живе фронт свободи“!

Кінну гвардію, що повільно ідучи усуває демонстрантів злід „Ле Попілера“, уступаючи демонстранти вітають окликами: „Нехай живе гвардія“, „гвардія з нами“ — нова тактика націоналістичних груп — до речі вивчена: від комуністів, щоб не дразнити поліції чи гвардії, що виконує свій службовий обов'язок.

Юрій Студякський.

Енрільо

*Кава для
Твого здоров'я!*

У ЦАРСТВІ СТАЛІНА.

ЯГОДА НАМАГАВСЯ ПОКІНЧИТИ САМОГУБСТВОМ?

Як повідомляють з Москви, вночі з середи на четвер б. нарком внутрішніх справ Ягода намагався відібрати собі життя, протинаючи артерію куском шкла (інші кажуть, що стріляючи з револьверу в околиці серця). Його стан безнадійний. В російських емігрантських колах добачують у цьому руку уряду, який хотів зминутися процесу, що скомпромітує совітську владу.

„КУТЕПОВ Ч. 2“ ПРОБУДИВСЯ В ПОРУ.

Як подає естонський часопис „Ваба Маа“, більшовики намагалися схопити б. царського полковника Миколу Яковлева. Його знайомий Растеряев запросив його до свого дому, віддаленого на 5 км. від совітського кордону та дав йому вина змішаного з якимсь лікарством на сон. Коли Яковлів заснув, його взяли на фіру і почали везти до кордону, але він в пору пробудився і втік. Растеряев з цілою родиною втік до СССР, залишаючи в Естонії все майно.

Спішіть з підпискою у ділях у

пром-банку

за 1936 р. виплачено
уділовцям 5%, дивіденди

Львів, ул. Гродзкіх 1. І. п.
Тел. 292-15. п. к. о. 506-778.

„Німеччина зробила багато для європейського миру“

ЗАЯВИВ Д-Р ШАХТ.

Д-р Шахт виголосив на бенкеті у франко-німецькому товаристві промову, в якій заявив, що ціллю його подорожі було не тільки відкрити німецький павільон на виставі, але й перевести безпосередні розмови з чоловіками французькими політиками, що уможливили би тісніше порозуміння між Францією та Німеччиною.

Французька преса закидає німецькій політиці, що вона виступає постійно з домаганнями. На те д-р Шахт відповів, що Німеччина зі свого боку чимало дає і вже дала, Німеччина дає мир, гарантію миру в Європі. Німеччина обіцяє вернутись до Ліги Націй, яка стала би тоді не тільки

карним трибуналом, але й радою порозуміння, де народи могли би дискутувати над своїми проблемами. Німеччина годиться на порозуміння щодо розмірів зброєнь, бо вся Європа угинається під надмірними коштами зброєнь у всіх державах. Чи це мало, чи можна дати щось більше? Зате Німеччина домагається змоги взятися до колоніальної діяльності, якої форма, розміри й наслідки можуть ще бути предметом дискусії. Необхідно передискутувати німецькі домагання і пропозиції. Промову закінчив д-р Шахт заявою, що говорить в імені народу, який бажає миру й порозуміння з усіма європейськими народами.

АБСОЛЮТНО ПЕВНОЮ

ОХОРОНОЮ ПЕРЕД ГРОМАМИ

є громозводи

фахово і доцільно виконані українською фірмою

„e-comp“ Львів, ул. Сикстуська ч. 29.
Тел. 203-30.

Кошториси й оферти безплатно.

Страйк у мексиканському нафтовому промислі.

Коло 30.000 робітників, які працюють в 11-ох нафтових фірмах, застрайкувало; страйкові стійки бережуть вступу до шибів. Державний монополіст постачає паливо для залізниць, установ і державних та дипломатичних самоходів; страйковий комітет це заапробував, але припаси монополіста небагато вичерпаються. Здається, що не обійдеться без інтервенції президента республіки.

СТРАЙК МЕКСИКАНСЬКИХ ЗАЛІЗНИЦЬ.

У Мексику вибух страйк залізничників; залізничний рух у всьому краю спинений. Страйкарі жаліються, що залізничні товариства не дотримали умов.

72.000 РОБІТНИКІВ СТРАЙКУЄ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ.

Страйк обняв 25 фабрик „Республіканської Сталевої Компанії“, на 77.900 робітників покинуло працю 72.240. 1.000 страйкарів намагалися перервати працю в одній з кількох фабрик компанії, які ще працюють; поліція розігнала їх. Підчас демонстрацій ранено одного поліцейського і 5-ох страйкарів.

При зміні адреси просимо
подавати й стару адресу.

Адміністрація.

Український виріб для оброї господи.

ПРОЗА

Б У Д И Н І

Д р и г ц і

О л і й к и

2,880.000 РУБЛІВ НА ПАЛАТУ ДИРЕКТОРА,
20.000 НА МЕШКАННЯ РОБІТНИКІВ.

„За індустріалізацію“ подає деякі цікаві подробиці про життя казків у „країні селян і робітників“, до речі — у країні жахливої селянсько-робітничої нужди, де загел живе на дуже примітивному рівні.

Нпр. фабрика в Макіївці дістала 9,366.000 рублів на те, щоби підвищити життєву стопу робітника; 50% тої квоти призначено на будову робітничих домі. На ділі не вибудували ні одного робітничого дому, а на ремонт видали всього 200.000 рублів. Решту зужили на директорські доми: ремонт одного директорського дому коштував 66.000 рублів, урядження одного директорського кабінету — 40.000 рублів. Щоби знайти підхоже умеблювання для директора та його заступника, вислали спеціалістів до Москви, Харкова, Ростова й Новоросійська; разом з тими подорожами умеблювання коштувало... 400.000 рублів.

На мешкання для стахановців призначили 20.000 рублів, на ремонт санаторії в Ямні 27.000, а на будову люксової палати для директора — 2,228.000 рублів. Крім того новий директор, як лише приїхав, анбудував теплярню за 900.000 рублів... (АТЕ).

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА І СКА
у Львові, вул. Кордецького 50.
Тел. 260-04. ПКО 503.881.

порушає власні вироби найкращої якості:
ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і асск. у всіх
красках
ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх
красках
ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеру-
ючу і фарбуючу)
ВІСК до підлоги — СИНКУ до білос помалкову
корону — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до
шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну
і білу — МУХОЛАПКИ.

905

12 бельських фабрик

доставляє нам свої вироби. — Просимо оглянути наші 3 великі виставові вікна.

РАГЛЯНИ І УБРАННЯ МУЖЕСЬКІ

ПЛАЩІ І ЖІНОЧІ КОМПЛЕТИ

Якість і виконання ТІЛЬКИ першорядні.

Оригінальні англійські непромакальні плащі.

„Повшежни Склад Одзежи“

Справа греко-католицького священника у Познані.

Познань, у травні 1937.

Дуже актуальною справою в житті української колонії в Познані є потреба свого священника. Вивчається це серед студентів, як і серед старших громадян. Є, правда, в Познані військовий греко-кат, капелан, але він постійно відмовляється від виконання якихось релігійних послуг, поминаючи вже те, що є суспендований. Тому наші студенти і старші громадяни або ходять до костела, або до православної гарнізонної церкви, де батюшка-капелан викрилює нашу мову, або (в переважній більшості) не ходять ніде.

Управа Української Студ. Громади в Познані рішила кончею змінити цей стан річей і старатися про постійного нашого священника. Починаючи заходом Громади запрошено у Великий Тиждень о. д-ра Кладочного на великодні реколекції, користаючи з його поїздки по визначеннях. Реколекції відбулися в монастирі оо Францішканів (6 наук), потім була спільна сповідь і св. Причасття. Загалом громадянства був повідомлений про реколекції оголошенням у нашої і польської преси. Зацікавлення реколекціями було велике, було багато старших громадян, можна було бачити й таких, про яких ніхто не знав, що вони українці.

На сам Великдень, на превеликий жаль, о. д-р Кладочний мусів уже виїхати і не міг відправити нам Служби Божої. Відбулося лише спільне

свячене Української Студ. Громади для членів і запрошених гостей.

Велике зацікавлення реколекціями тільки утвердило Громаду в переконанні, що постійний греко-кат. священник у Познані просто необхідний. Це буде мати чимале значення і під релігійним і під національним оглядом. Митрополит-ка Консикторія поставилася до цілої справи прихильно — йде тільки про дозвіл від кардинала Глонда, який чомусь не зовсім прихильний цій справі, та про деякі перешкоди матеріальної натури. Священник був би тут у характері студентського капелана. Як зауважено, згоджується ним бути о. д-р Кладочний, який має дозвіл від кард. Глонда на постійний побут у Познані. Справа розв'яжеться мабуть ще до великих ферій і по феріях вже буде переведена в діло.

Про користь з цього для наших заточених вайво писати. Щонедільні богослуження були би першим вузлом, який получить всіх українців у Познані і близькій околиці в одну спільноту, бо поза студентськими нема тут ніяких наших організацій. Наслідком буде напевне менше число вигнаних, що, на жаль, трапляється, особливо серед мішаних подруж. Греко-кат. священник-українець мав би тут теж широке поле до ділання між православними братами, які будуть горнутись до нас, якщо побачать нашу працю та нашу ідейність.

Валенсія жаліється ПЕРЕД ЛІГОЮ НАШОЮ.

На вчорашньому засіданні Рада Ліги Націй розглянула кілька дрібних справ (Александрета, конференція гігієни американських держав), опісля забрав голос представник Валенсії (Александрета, конференція гігієни американських держав), який старався доклати, що діяльність льондонського комітету неінтервенції неуспішна, а для уряду з Валенсії шкідлива. Бесідник зібрав цілу низку закидів під адресу Італії й Німеччини, що відносяться до неінтервенції та до способу ведення війни. Порушенням бесідником справи підлягають, на думку еспанського делегата, компетенції Ліги і тому Рада Ліги повинна зайняти до них рішуче становище. Представник валенсійського уряду не поставив ніяких конкретних вимог.

Після дель Вая забрав голос міністри: Дельбос, Літвінов, Іден та Жордан (Нова Зеландія). Найближче засідання Ради Ліги Націй буде.

Навіть найскромніші страви
наберуть добірного смаку

по годанню кількох крапель
MAGGI 020
ПРИПРАВИ

РН

Грабежі і нищення крамниць ватагою Добошинського.

ПЕРЕСТРАШЕННЯ СТАРОСТА СКРИВАВСЯ У СПІЖАРЦІ.

В п'ятницю 28. ц. м. зізнавали далі свідки у процесі за напад на Мисленіце, які описували грабежі та нищення крамниць учасниками ватаги Добошинського. І так св. Г. Сміхал, співласник складу зброї з Кракова зізнав, що дня 20. червня 1936. р. інж. Добошинський купив у нього 50 набоїв до автоматичного револьвера. Цю подробицю свідок ствердив на основі записки в контрольній книжці. Св. Кунегунда Турек оповідала про напад на помещання старости Басари. Коло год. 3-ої вранці збудилась від стрілів і крику учасників ватаги Добошинського, які добувалися до помещання старости. Напасники розбили двері сокирою і стероризували револьверами свідка допитуючись за старостою, який скрився разом зі свідком у спіжарці. На питання мужчини з револьвером і компасом (Добошинського) „де староста“ відповіла, що староста виїхав. Залишився лише гість старости, який приїхав до нього у важкій справі. Просила дарувати йому життя, бо має дружину і діти. Пізнав між підсудними Яна Квінту як того, що її тероризував. По відході на-

пасників ствердила, що помещання старости було зруйноване. Напасники порубали сокирами меблі, розбили даєркало, скинули з диваном на землю образ Матері Божої та його потоптали. Напасники забрали кілька убранных, портфель з кількохсот золотими а свідкові шлюбну обручку і годинник марки „Омега“.

З черги зізнавали як свідки жиди купці або члени їх родини з Мисленіц, яким напасники поніщили крамниці. Тому деякі з них зовсім зруйновані і мусіли позамикати свої крамниці. Деякі власники крамниць були навіть свідками нищення їх крамниць. І так св. Й. Гонфенберг зізнав, що критичного ранку вертався з печивом до своєї споживчої крамниці. Стрінувся з гуртом людей і хтось кинув за ним сокирою. По повороті до крамниці ствердив, що улаження крамниці знищене, а товар загарабаний. Св. Кенрайх бачив, як ватага руйнувала крамниці. Цілою акцією ватаги кермував Добошинський.

В суботу зізнавали ще теж свідки.

ПАЛЬМИ НЕ ВІЛЬНО БОМБАРДУВАТИ.

Валенсійський уряд запевнив британського представника у Валенсії, що пристань Пальма на Мальорці є смугою безпеки, доступною для всіх воєнних кораблів, які беруть участь у контролі. Про те повідомлено комітет неінтервенції.

ЩЕ ОДНА ЗМОВА В БАРСЕЛЬОНІ?

З Барсельони прийшла вістка, що цього тижня викрили там змову, яка змагала до державного перевороту. Влада промовчала цю подію.

БОЛЬШЕВИКИ ГОДЯТЬСЯ НА ПЕРЕМИР'Я.

Райтер подає з Москви, що совітський уряд в засаді прийняв британську пропозицію, щодо перемир'я в Іспанії, але під умовою, що національні війська перші припинять операції і що мароканські частини усунуться з національної армії разом із чужинськими добровольцями.

Позиція посла Доріє скріплена.

Завіщення посла Доріє, провідника правої „суспільної партії“ в обов'язках посади Сая Цені, здобуло йому чималу популярність, його щоденник „Ля Ліберте“ почав масово купувати. Навіть праве крило „людового фронту“ критикує нетактовний крок уряду супроти посла Доріє.

ПРЕСА КРАЙНОЇ ПРАВИШ РОЗБУДОВУЄТЬСЯ.

„Ля Ліберте“ розвивається дуже гарно, від коли П закупив Доріє. Тепер розійшлися поголоски, що й провідник „людової партії“ (дазнього „вогневого хреста“) де ля Рок хоче купити для своєї партії якийсь щоденник. Як кажуть, пробував купити „Журналь“ або „Еко де Парі“, але йому не пощастило, тому тепер він переговорює у цій справі з дирекцією „Матена“.

ФРАНЦУСЬКІ ЧАСОПИСИ ДОРОЖИЮТЬ.

Союз французьких видавців часописів рішив від 1. червня підняти ціну щоденників з 30-ох на 40 сантимів. Слід додати, що деякі французькі часописи коштували лише 25 сантимів.

ЛЕВ ЧУБКО

Заведення Електро-механічне

Львів, ул. Липого 4. Б. Телефон: 271-50

Догляд (консервація) лише виконаних улаждень. Будова трансформаторів. Технічні поради даємо безплатно. На бажання виїжджаємо на провізцію. Припоручення виконуємо солідно і по поміркованих цінах. 2-12

поладжує ремонти, направи всіляких апаратів електро-механічних, як: апарати Рентгена, діатермічні, лавстики, ендоскопі, газіванізації, фармизації (пантостати), ляпи лаврцеві і т. д. — Дораблює селадові частини до згаданих апаратів, тубуси до рентгенотерапії на виштані викири, відлучники ніжні, кабелі високого нап'яття та кілочки до кабелів для діатермічних апаратів, електроди до гальванізації. Будова трансформаторів. Технічні поради даємо безплатно. На бажання виїжджаємо на провізцію. Припоручення виконуємо солідно і по поміркованих цінах. 2-12

Проти
вєсн'яноккрєм і мило
Лєшніцєра

ARTEKARZ DRANCZ, SKATYSIELSKO

Як ендеки баламутять польську опінію.

ХАРАКТЕРИСТИЧНІ ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ У ЛУЦЬКОМУ ПРОЦЕСІ.

В політичному процесі ендецької партії проти редакторів тижневика воев. Юзефського „Волинь“, що відбувається перед судом у Луцьку, зізнають далі свідки. Їх зізнання дуже характеристичні, бо кидають світло на послідовну протинаураїнську політику на Волині. Тому в доповненні до звіту з першого дня розправи, що його помістило „Діло“ з 28. ц. м. (ч. 115), подаємо характеристичні місця зі зізнань деяких свідків з 1. дня розправи. І так св. Сухожевський, посол і голова хліборобської палати в Луцьку між іншим ствердив, що на Волині дішло в останніх роках до великих змін, якщо порівняти вислід виборів до сейму в 1922. р., коли з листи ч. 16 вибрано з цих земель майже самих українців, з теперішнім моментом, коли більшість (70%) посів на цій землі поляки, а решта українці, які стоять на ґрунті польської державності. Отже ендеки („сторонництво народу“) баламутять польську опінію, мовляв, на Волині державна влада „будує Україну“. Питаюся: де? Чи в самоуправі, де давніше не було зовсім поляків, а нині дуже багато військових осадників є війтами; чи в осадництві, де польський елемент міцніє і щораз краще почувається тут, як у себе в дома, досягаючи щораз то більші впливи серед населення; чи в шкільництві де існуюча система є виконанням закону, що його опрацював Грабський? Якщо йде про землю, якої нібито позбуваємося в користь чужого елементу стверджую, що 22.000 польських родин в центральних і західних землях осіло на Волині в роках незалежності.

Св. пос. Гофман ствердив, що польська державна політика на Волині спирається на ідеї марш. Пілсудського, висловлені у його промовах у Суwalkах, Луцьку і Рівному. Засадничою гезою цих промов було першенство польської культури без шовіністичного гнєту та гакатистичного натиску. Підкреслив, що 99% польських дітей ходить до польських шкіл. Додав, що утравістичні школи різняться від польських хіба тим, що в них викладають українську мову як предмет. Св. пос. Пулавський зізнав, що масова національна асиміляція українського населення Волині (77%) неможлива, але реальною є програма державної і суспільної асиміляції цього населення.

Св. Ян Полтович, урядовець воевідства, характеризує український нелегальний рух на Волині. До 1932. р. ні ОУН ні УВО не проявляли ніякої діяльності. В 1932. р. на конгресі ОУН у Празі рішено розпочати ірредентичну акцію на Волині. Створено окремий волинський реферат. Від того часу на Волині з'являється ОУН. Однак ніколи не набирала масового характеру. В роках 1930. і 1931. було по одному, два випадки акції ОУН. В 1932. р. цифра сягає до 16, в 1933. — 100. Опісля спадає. В 1934. р. маємо вже тільки 41 виступів, в 1936. — 23, а в 1937. — 4.

В п'ятницю, другого дня розправи зізнавав як свідок полк. В. Славек. Підкреслив, що державну політику на Волині веде влада від 1926. р. згідно з намірами польського уряду і була відома марш. Пілсудському. Якщоб воев. Ю-

зефський вів політику незгідну з плянами марш. Пілсудського, його напевно уряд відкликав би. Здогадується, що марш. Пілсудський цікавився спеціально політикою на Волині, бо ця земля в'яжеться тісно з оборонністю держави, а нею марш. Пілсудський найбільше цікавився. Стверджує, що по смерті марш. Пілсудського розмовляв з воев. Юзефським як прем'єр уряду і тоді свідок акцентував його політику. Додав, що державна політика на Волині по смерті марш. Пілсудського не змінилася, як довго свідок був прем'єром. Щож торкається політики пізніших урядів не вважає себе компетентним давати відповідь.

Св. К. Левіцький, дир. відділу Рільного Банку в Луцьку, говорив про кредитову політику уряду супроти військових осадників. Отже на основі розпорядку з 1934. р. у Рільному Банку скомасовано довгі осадників і відписано їм 50%. Другу половину довгу Рільний Банк розложив осадникам на сплати на 60 років — при 3% річно. Однак і цих низьких сплат осадники

Підчас спекни холо зимося
МОРОЗИВОМ
тільки з фабрики
„ФОРТУНА НОВА“
Тел. 226-14.

гочно не сплачують. В кожному випадку осадники костопільського повіту, що стоїть під господарським оглядом погано, платять краще (27%), ніж осадники з найбагатшого кремянського повіту (9,9%). Вкінці підкреслив, що деякі люди ведуть агітацію між осадниками, щоб не платили і цих низьких банкових сплат. Прізвисько цих агітаторів не подав. Св. Галаційський, полк. І. бригади заявив, що на його думку „Волинь“ не повинен був поміщувати на своїх сторінках статті „Без Пілсудського“, бо вони розбиває польське громадянство, замість його об'єднати.

По зізнаннях св. кап. Філяра, суд допустив це доказ з деяких актів.

Останнє слово радіотехніки це — „Велит“

УКРАЇНЬКА ВИРІБНА РАДІОПРИЙМАЧІВ
„ЕРГОН“
Львів, Потоцького ч. 58.

М. РУДНИЦЬКИЙ.

30 ЛІТ ПО МАТУРІ.

4. Від обіду до цукорні.

Офіційна частина зїзду завершена обідом, на який запрошені наші вчителі та місцеві парох. На головних фотелях сідають запрошені гості, решта, де кому приємно. Як виглядають офіційні промови — всі знає. Один наш учитель встав що п'ять хвилин і хоче по черзі вносити тости усіх близьких своєму серцю учнів. Він привів у своїх кишенях маленькі записники від 1-ї класи гімназійної і пам'ятає, хто коли здавав яку приватну лектуру і хто його коли за що вистукав. Коли другий учитель теж промовляє вдруге за довго і за патетично — приходить хвилинка, коли готов образитися: учні розмовляють, як на „годині“. Ось-ось попросимо одного з наших представників, щоб устав як за шкільних часів: „Пане професоре! Класа уповажнила мене заявити, що у нас так неприємно...“

Недурно більшість із нас приїхала у звичайних ясных убраннях, а не в караванярській жалобі — щоб було свободніше та погідніше!

Приходить хвилинка, коли запрошені гості аригтовились вислухати преповажне експозе: вибирає слово наш товариш на найвідповідальнішому політичному становищі. Та ми, товариші, знаємо його добре: він не впаде з дроту на висоті 30 літ над матурою, бо почувається так свободно, якби перекладав Цезара. Нелегка це справа згадувати, завдяки чому тримається так довго бережанська приваза, а коли взяти на увагу ще сучасні політичні відносини...

Щодо цього нема між нами двох думок. Другий товариш дав волю своїй ліричній душі (у гімназії декламував на концертах!) і почав про-

мову народньою пісню, щоб злинути на крилах споминів аж до музики майбутнього... Оплески стверджують, що заслужив на посольський мандат.

Коли хто раз затягнув пісню — нема сили стримати настрєсних вином гортанок. Ми мали в гімназії свій власний класовий хор. Коли їздили на прогулю до Кракова на похорон Вислянського, то дивували краков'яків могутнім „Гуляли, гуляли...“ Тенор є, баритон теж, — хто не пиво може співати басом. Був час позабувати тексти пісень, але коли оживає мелодія — всі з голосами встають із своїх місць.

Пісні, діялоги та анекдоти чергуються три години, аж до відходу найближчого поїзду. Половина товаришів розстається, як зустрілася: цілюються, пригадують іще раз свої адреси та обіцянки, впевняють, що на найближчому зїзді посидять довше.

„Але щож? обов'язки...“

— Може до того часу будеш уже на емеритурі!

Емеритів маємо вже і тепер: учителя, скарбового урядовця і кількох добровільних — без професії.

— Ти кілько маєш дітей?

— Вгадай. Колись у школі я дістав таку математичну вправу: „Питається хтось дівчинки: кілько маєш братів? Вона відповідає: двоє стільки, що сестер. Питаються її брата: кілько маєш сестер? Він відповідає: стільки, що братів. Кілько їх було разом?... Бачиш не можеш відгадати. Я теж тоді не міг. Аж за трицять років розв'язав цю вправу — я маю три доньки і чотирьох синів. Находимо між собою єдиного парубка.“

— Якби ми скінчили гімназію тепер, то напевне половина з нас булаб нежонатих! Такий дух віє!

І той єдиний парубок дивиться на всіх нас

із міною філософа, що зміг улаштувати собі життя. Живе з ренти, має чудове власне авто, льокаля, служницю. Привіз із собою на два дні дві валізи з убраннями і мешкає в найкращій готелівській кімнаті. Любить самоту з вигодою.

На зїзді трапилась йому маленька характеристична пригода: на вулиці доглянув одну молодувачину і ствердив, що недавно приглядався їй з зацікавленням у Львові в кав'ярні „Жоржа“. Питається когось із місцевих — хто вона. Вона — донька одного з наших стюжих товаришів.

Коли сидимо на терасі бережанської цукорні (теж музейний об'єкт з нашої передісторичної доби!) приходить саме батько тої дівчини. Наш парубок не забуває висловити свого захоплення: — Де-ж я міг допустити, що ти маєш таку доньку! Уяви собі, якби я був у ній закохався! — чистий скандал!

— Ти і — закохатись! — товариші регочуться.

Він усміхається як людина, що має на якусь справу власний погляд оснований на довголітньому досвіді. Сам не вірить своїм словам.

Перед терасу цукорні заїжджають авто з жінками чотирьох наших товаришів; вони приїхали зі Львова поглянути на гніздо молодості своїх чоловіків. Вони вертаються з Раю і знад ставу майже захоплені; той настрій, який панує серед нас, переходить на всіх довкола. Ось власних крамнички із шкільним приладдям переходить попри нас і кланяється: пам'ятає нас усіх, хоч має поза 70-ку, розпитує про членів рідні та наше здоров'я.

Офіційно зїзд закінчений; тепер плантаємось по місті — відчитуємо в наших Атепах затерті надписи на руїнах.

(Докінчення буде.)

Лише ощадністю здобудеш добробут і незалежність!

МІСЬКА КОМУНАЛЬНА КАСА ОЩАДНОСТІ У ЛЬВОВІ

ВУЛ. ВАЛОВА Ч. 7 і 9

та її відділи при вул. Городецькій 60 і вул. Жовківській 75

приймають вклади ощадності починаючи від 1 зол.
Щоби дати змогу купцям і промисловцям помі-
стити денні торги в касі, урядові години у вклад-
ковій відділі щодня до год. 19.30.

За вклади та їх опророчування ручить Громада
міста Львова цілим своїм майном. 13—7

Повітовий Народний З'їзд УНДО у Львові.

Дня 28. ч. м. відбувся у Львові в залі „Української Бесіди“ Повітовий Народний З'їзд УНДО львівського повіту, на якому було 65 делегатів, що заступали 28 сіл, як також послані і представники преси. Між присутніми делегатами було 18 священиків.

З'їзд отворив о. Роман Ганас, заст. голови ПНК, що покликав до президії посла д-ра Степана Біляка, о. Мармаша зі Зашкоша і на секретаря п. Олександра Хоминського з Бродок. Після того о. Ганас виправдав неприйнятність на З'їзді голови УПР і посла львівської округи В. Мудрого, який мусів виїхати на той день до Варшави на засідання сеймової комісії, і вложив звіт про діяльність ПНК. Повітовий Народний Комітет інтерв'ював у багатьох справах своїх членів та старався співпрацювати зі всіма установами, бо тільки тісна співпраця всіх наших культурно-освітніх та господарських установ на терені нашого повіту допоможе нам вибороти належні нам права.

З черги посол Володимир Целешч виколосив політичний реферат, у якому обговорив дві справи: загрозу нового голоду на Вел. Україні враз із причинами того явища та створення О. З. Н. і консолідацію польського елементу у Сх. Галичині. Цей реферат доповнив пос. д-р Білак звіт про діяльність УПР.

По рефератах вивалялася дискусія, в якій забирали голос: адв. З. Решетилович, п. Луків Тимко зі Збоїськ, Іван Цицала з Кутаєва, о. д-р Лішак Михайло з Пичулович, о. Кучабський з Чорнушович, Хоміцький Олександр з Бродок, о. декан Гіряк з Винник, о. Кость Стисловський з Рісини Руської, ред. А. Курдиш з Львова, Файда Михайло зі Ситихова, Ілько Лисий зі Львова, пос. Целешч та інші. В дискусії порушено цілу низку справ культурно-освітніх, господарських та загальнонаціонального характеру у львівському повіті.

Відтак о. Пелехатий з Дмитрович відчитав низку резолюцій (7), що їх присутні прийняли одностайно. З тих резолюцій наведемо три останні:

5) Повітовий Нар. З'їзд визнає всі провідні верхи українського народу різних партій та пере-

конить до покликання одної понадпартійної на-
родної езекутивної, яка об'єднала би в собі всі
справи нації, а чому ініціативу повинні дати
Центральний Комітет УНДО.

6) Повітовий Нар. З'їзд домагається, щоб у
наглядованій праці у наших культурно-освітніх
та економічних установах була збережена пере-
дусім справедливості і здорова народна мораль,
щоби в такий спосіб уможливити доступ до рі-
дних вартостей праці здібних та ідейних одиниць
з краю, які з браку відповідних зв'язків чи впли-
вів марнуються і гинуть по селах.

7) Повітовий Народний З'їзд закликає все
українське громадянство львівського повіту по-
силити гасло „Свій до свого!“ і в кооперації і в
приватному купецтві, зокрема направляти мо-
лодь до незалежних вартостей праці.

На внесення о. Кучабського признано усту-
паючому ПНК абсолютну і зокрема висловлено
спеціальну подяку за працю заст. голови о. Ро-
манові Ганасові зі Збоїськ.

З черги приступлено до вибору нового Пові-
тового Народного Комітету, у склад якого увій-
шли: о. Роман Ганас як голова та члени: проф.
Ластовецький зі Львова, м-р Бородайко Богдан
зі Львова, о. Коверко Максим з Бродок, інж. Елі-
шевський Гнат з Винник, о. Землинський Микола
з Яричова, о. Ковалюк Тимотей зі Снякова, о.
Пелехатий Петро з Дмитрович, п. Яків Михайло
з Ременова, п. Микола Мороз зі Стронятина і п.
Лисий Ілько зі Львова. Крім цього зарезервовано
два місця для представників нашої молоді, з чого
на одне покликано п. Яструба Юліана зі Збоїськ.
На заступників вибрано пп. Івана Думанського з
Товшева, о. Романчукевича з Підборця, о. Івана
Дорика з Хоросна, п. Наконичного Володимира з
Гонятин і о. Івана Паланця з Гряди.

Далше вибрано ще 15 делегатів на Красний
Народний З'їзд у Львові.

На закінчення о. Ганас Роман подякував за
вибір та заявив, що докладі всіх зусиль для полі-
тичної організації львівського повіту, але рішуче
зажадав співпраці всіх наших повітових
установ. Національним гимном покінчено наради.

ТРАНЗИТОВІ ПОЛЕНШІ У ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ

Іміграційна влада Злучених Держав вимагає, щоб
від осіб, що тільки переїжджають через територію Злу-
чених Держав, не слід вбирати еміграційних „текс-
тос“. Цей розпорядок встановив від 1. квітня 1937. рік
обов'язує подорожників, що мають американський емі-
граційний транзитний сертифікат, або американську
транзитову візу. Особи, що їдуть транзитом через Злу-
чених Держав до Канади або Мексики і не мають тран-
зитних віз чи транзитних сертифікатів, мусять в
платити т. зв. „текс“, яку їм виставлять, якщо
транзит відбувся до одного року від часу першого пе-
реступлення границі.

НЕ ВІЛЬНО ЗАТАЮВАТИ ДЕВІЗ!

Канадійський реємігрант Іван Водмар разом з жи-
ною Осипою і донькою перетався до Канади. Для це-
го в травні ч. р. при митній реалізації вийшли з міста Водма-
ра 2.150 доларів, що на були оголошені митними орга-
нами і не мали дозволу девізової комісії на виїзд. Гро-
ші вийшли заховані в пошті. Реємігрант Водмар ареш-
тували, а її чоловіка і доньку залишили на волі. Вис-
но з девізовими постановами гроші будуть конфіска-
вані. Подано цей факт як остерогу для всіх емігран-
тів, що бажають тайком вивезти гроші.

Зацікавлені в еміграції повинні за всіма інформа-
ціями оголошуватися на адресу: Еміграційний Дім,
Львів, Вишневецьких ч. 4.

Е. ДУМИН

ЛЬВІВ, КОПЕРНИКА 23.

(Ріг Вроновський)

Вручує вишукані віст-
новости жіночі:
— мумеські
— товар вершковий —
Ціни низькі!

Зі сцени й естради.

ВЕЛИКИЙ ТЕАТР: ВИСТУП БАЛЕТОВОЇ
ТРУПИ УДАЙ ШАН-КАР.

Схід і Південь, це прастара батьківщина
танкового мистецтва, яка ще нині є там висловом
релігійного культу народу, є формою утіснен-
ного духового життя. І хоча для європейця зміст
східних танків не зовсім ясний, і ми думали про
них абстрактно, хоч їх виразовість часто неск-
мовита, то всеж екзотика передусім обрядових
і релігійних танків має в собі стільки чару, що
широ захоплює, а то і приголомшує.

Тимто великі азійські майстри-хореографи
радо спішать на світові конкурси мистецтваго
танку до Європи і Америки, де здобувають за-
слугене вираження і нерідко ентузіазм публіки.

Ми бачили чудово зігране японське танкове
дуо Я. Німури і Лісан Кай, храмових танцюристів
явайських братів князів Раден-Йодіана, гіндуську
танчинцю Піюку Ноту а тепер загоствив до
Львова переможець берлінської танкової Олімпі-
ади Удай Шан-Кар зі своєю балетовою групою і
оригінальною гіндуською оркестрою. Уся програ-
ма оперта на мотивах традиційної обрядовості
і легендарним матеріалі, що витворилися із вели-
кої мішанини релігійних вірувань, з якими зв'яз-
не тісно ціле життя гіндусів.

Найцікавішим родом гіндуської хореографії,
який представив нам Удай Шан-Кар з цілою гру-
пою, була боротьба бога Шиви і його жінки Саті
з демоном, що прибрав вигляд слона, закінчена
близькою перемогою доброго бога, що над тру-
пом ворога усього людства виконує тріумфаль-
ний танок.

Подібна ідея боротьби добра зі злом лягла
в основу сольового танку Шан-Кара „Картікея“.
З інших точок програми сильною експресією і
бравурною технікою визначалася „Трагедія ми-
сльового“ і традиційний танок військової касты
підчас свята посвячення зброї, а якому Удай
Шан-Кар подирав гідною технікою рух викликав
бурю оплесків.

Решта — це вже переважно на західний лад
компоновані інсценізації (Ніраша, Снажум) у
рисунку доволі примітивному, неповному у своїй
будові при слабкій та одноманітній акції, однак
повні динаміки, з віртуозною виразовістю рухів,
головно долонь, і живою активністю голови, пре-
гарні у своїм екзотичним кольориті. Оригінальна
гіндуська оркестра і срібне шибетанна дзвіночків,
що браслетами обвішані руки та ноги танчиників,
давали танковим продукціям знамениту музичну
декорацію і в цілості викликували настрій і ат-
мосферу справжнього Сходу.

М. Пастернакова.

ГУСТОВНІ І ТРІВАЛІ

це Лещківські самоділи склад

„ЛЕЩКІВ“ ЛЬВІВ
КОПЕРНИКА 2

Еміграційні справи.

РЕАЛІЗАЦІЯ ЧЕКІВ В АРГЕНТИНІ.

В Аргентині прийшли вістки про виїзд емігран-
тів різними агентами і спекулянтами та навіть влас-
никами бур виїзди грошей. Тому емігранти мають
остережити при виїзді грошей, головню при потайній ре-
алізації чеків. Спекулянти сорганізують скуп чеків, пе-
редусім валютних чеків, встановлених на призначення
Іміграційної Дирекції в Буенос Айрес.

Як відомо, Іміграційна Дирекція в Буенос Айрес
видає валютні чеки з місячним реченням від дня при-
їзду емігранта до Буенос Айрес, або від дати, коли емі-
грант сіє на річний корабель до Парагваю. Щоб збо-
тати з Дирекцією чек, слід пред'явити паспорт та посвід-
ку поліційного або міського уряду, яка стверджує, що
емігрант осів на ріді.

Усталеного місячного речення для звороту чеків
у практиці надто ригористично не притримуються. У
випадах незначного опізнання емігранти мотивують
співчепки повільними причинами і чеки видають.

Кожний валютний чек або а показовою кастою по-

винен бути на відворотній стороні ідентифікацій (підпи-
саний) власником чеку, на якого їм він виставлений
і разом з паспортом відісланий до банку П. К. О. для
реалізації.

Бувають випадки, що чеки є виставлені не тільки
на ам голови родини, але також і на членів родини.
Копіювання чеків хочуть, щоб гроші були виплаче-
ні голові родини (батькові, чоловікові), тоді треба до
банку пересилати відповідну диспансію, яку мають
підписати всі власники чеків.

Власник чеку підписує чек особисто. Отже не мо-
же жінка підписати за чоловіка, син за батька, батько
за сина і т. д. Назад реалізація чеків не є складна,
а всеж таки користають з цього спекулянти і, пома-
гачи новим емігрантам поладжувати формальності й
реалізувати чеки, виплачують дуже низькі ціни.

Емігранти, які прибувають до Аргентини чи Пара-
гваю, повинні бути остерожні і не вірити спекулянтам
чи агентам і навіть бурю виїзди грошей, яких в Ар-
гентині дуже багато.

Літературна сторінка.

Буденні роковини.

ЯК МИ ВШАНУЄМО ПАМ'ЯТЬ ФРАНКА?

Саме тоді, коли в редакції рішають, що треба написати статтю в роковини смерті Франка, йде в тій самій залі при співучасті гостей жива дискусія: чи не слід булоб культові наших письменників надати трохи іншу форму. Окремі роковини — 10-ліття, 20-ліття і т. д. святкувати можна і треба. Але уявіть собі щорічні статті про Франка! Не треба уявляти собі — перегаляють річники із статтями про Шевченка — яка пустомельщина складена з готових фраз. Половина спадщини з гімназійних вправ.

Уже попередніх літ ми звертали увагу на пресумне явище, що досі не маємо повного видання найкращих творів Франка. Вказує на це явище ще раз зовсім влучна передовиця в „Новому Часі“, пригадуючи, що нема в нас більш наукових студій про Франка, ніж передруку його наукових праць, ні більшого життєпису. Все це правда, навіть дуже сумна правда, але чи можемо надолужити цю прикру недостачу щорічними газетними статтями?

Одні кажуть, що треба громадянству постійно пригадувати працю та заслуги великого письменника, ще й дітяч. Коли йде про поширення його популярності то ледви чи великий письменник потребує такої реклами. Денникарі, що мусять щороку писати статті про Франка, мусять поневолі повторяти ті самі фрази, якими починають статті про наших інших заслужених діячів. У таких статтях затирається межа між Шевченком, Мазепою, чи принагідним місцевим ювілятом.

Гляньте на чужі великі народи: чи був колисьбудь у них звичай присвячувати щороку статті своїм великим письменникам? Відповідають нам, що наше становище виняткове і ми мусимо рахуватися із своєрідними обставинами. Так ми і зробили з Шевченком, завдяки винятковій ролі, яку він відіграв у нашій історії як національний пробудник. Та і супроти нього починає уже наступати деяка еволюція поглядів: громадянство інстинктивно відчуває, що традиційні концерти, академії та популярні статті збаналізували пошану для письменника, перемінли її на якийсь механічний обряд; земляки вислухають промови чи прочитають газетну статтю і вдоволені, що зняли шапку перед бюстом поета.

Маємо трафаретну форму, як це робиться і прикладаємо її до Франка. Забуваємо, що Франко — модерний письменник, тої вероманічної доби, в якій він мусів пригадати грома-

дянству, що всякі національні та суспільні ідеали треба перекладати на мову якоїсь реальної праці. Та нам легше витягати з шафи романтичні костюми: — переодягаємо Франка в каменяра та Мойсея, ще раз перемілюємо фрази про Обітовану Землю, про обов'язки нації, про день воскресіння.

Реально виглядає це так, що денникарі гучномовними статтями заступають наукові студії про Франка, — деякі органи ще раз передруковують Франкові поезії чи новелі тому, що ніхто не передруковує його цілих творів. Видавництва попросту бояться, що якби дали почин до збірного видання творів, то мусилиб провалитися із своїм капіталом.

Це є та ідеальна атмосфера, в якій найкраще пропагувати культ письменника щорічними статтями чи концертами. Є такий один день у році, наче день для панакхиди або патріотичної маніфестації, коли треба його відбутися, показати прилюдно, що беремо в ньому участь і на цілий рік мають спокій організатори таких роковин і — все громадянство.

Так виглядають ті своєрідні обставини — неподібні до ніяких інших у великих культурних народів. Можна поставити питання: чи такий стан є причиною, що мусимо надалі як 30 і 40 літ тому робити з приводу творчості письменників публіцистичну пропаганду, чи може такий стан є саме вислідом такого підходу до творчості наших письменників?

Дискусія може бути широка. Якби сам Франко міг брати в ній участь то напевне заявив би, що все своє життя боровся проти того, щоб із письменників робити естрадові статуї, перед якими маса має співати гимни і складати вінки. Співати гимни ми вміємо, (хоч і з фальшивими наголосами!) — кадити письменникам до смерті теж. Але від мученичого життя Франка, який у Галичині не міг заробити ні своїм талантом ні своєю велитенською працею — нічого не змінилось. Письменники і надалі не можуть у нас ні жити з пера, ні розвиватись. А відомо, що легше написати дитирамб у честь покійного письменника, ніж допомогти живому, щоб не вмер з голоду.

Не маємо нічого проти роковин та ювілеїв усяких громадських діячів; газетний папір терпеливий. Але робити такі самі ювілеї так само хронічно нашим письменникам це знак не дуже високого рівня нашої культури. м. р.

—о—

автором і композитором. Дарма що лірична нота в нього найсильніша (як у більшість португальських письменників), він є справжнім предтечею Мольєра, Лопе де Вега, Кальдерона та Шекспіра.

Хроніка.

ЕРНСТ ГЛЕЗЕР У ПАРИЖІ.

Ернст Глезер це аншасний німецький письменник. Його книжка „Клікс 22“ була літературною подією, перекладена на різні мови. Він має за собою дільня першорядних книжок. Він — чистої крові аристократ, але добровільно покинув Німеччину, щоб осісти в Парижі. Каже, що його сильно розвинуло почуття свободи не дає йому змоги працювати в атмосфері поліційної цензури. Його остання книжка „Останній цивіль“ перекладена на франц. мову зустрілася вже з прихильною оцінкою в Парижі. Глезер амальсує у психоаналітичній студії поодинокі духовні етапи німецького народу 10-літнього молодого покоління, якими воно дійшло до теперішнього суспільного та політичного стану. Повість охоплює час від 11. серпня 1927. — дня, коли свято проголошено конституцію до 30. жовтня 1933 р., коли Гітлер перебрав владу.

Глезер студіював в університеті право, історію та літературу, який час підготувався на режисера у Франкфурті, потім став денникарем. У 1926 р. він їздив як журналіст на воєнні терени в околиці Вердена. Від 1929 до 1930 був літературним керівником радіої станції у Франкфурті. За його членства літературну працю його твори поставили „на індекс“ у Берліні.

УКРАЇНСЬКА

3356 42—100

СТОЛЯРСЬКА РОБІТНЯ

АЛ. КУШИКА

Львів, вул. Скарбівська ч. 28.

Португальський Шекспір.

Цього року святкують у Португалії 400-ліття смерті одного з найбільших португальських письменників — Шіль Вісента (Gil Vicente), званого португальським Шекспіром. Перша половина його життя вповита мрякою; знаємо тільки, що він походив з бідної нижчої верстви і провів дитячі роки десь у горах північної Португалії. Він учився у коваля, у свого батька чи вуйка і з'явився на королівському дворі з нагоди подружжя сина короля Івана II. у 1490. р., коли маса людей приїхало на це свято з провінції. Вісенте звернув увагу королеви Ліанор своїми ковальськими виробами і на її домагання він узяв участь у поетичному конкурсі у 1509. р. Вона знала його вже 7 років, від часу, коли він з іншими як актор декламував на Різдобу еспанські вірші.

Таким робом Вісенте став придворним поетом і був ним 34 роки, виставляючи на дворі в Лісабоні, Томарі, Коїмбрі та Еворі пєси з нагоди різних свят. Надхнений перемогами португальської флотії під Альбуркекою він написав у 1513 і 1515 рр. дві патріотичні поеми „Заохота до війни“ і „Сила слави“, що й досі мають успіх. У 1514. р. під впливом смерті своєї жінки він написав прегарну „Комедію (I) вдівця“. Від 1513. р. він був одним із 4-ох представників міської управи в Лісабоні. По смерті короля Мануела у 1521. р. та королеви Ліанор Вісенте нарікає на бідну, хоч дістає всякі пенсії. Він користується особистою дружбою короля Івана III. З нагоди різних королівських свят він пише пєси „Хороми Юпітера“, „Кузня Амор“,

після чого дає народні сюжети у комедіях „Португальська вічварська дія“, „Суддя з Беїри“, „Трагікомедія естрельської пили“, „Духовник з Беїри“. Від 1526. р. Вісенте виставляє цілий ряд нових пєс „Святиня Аполона“, „Божеська історія“, „Корабель кохання“, „Образ із Коїмбри“, „Фарса поганячів віслюків“. Із чисто політичних мотивів він виступав у деяких пєсах проти Риму, закидаючи папі гріхи, які папа додає в цілому світі.

У поважному віці Вісенте після 60. року дає свої найкращі пєси „Тріумф старости“, „Амадіс з Гавлі“, „Подвиги Мофіні Мендес“, „Діло Люзитанії“, „Розшукувана таємниця“. Усіх пєс залишив 44, з чого 11 є в еспанській мові, 14 у португальській, решта в обидвох нараз. Нерідко надібуємо в його творах цілі уступи писані середньовічною латиною, по французьки, італійськи і в різних говірках — селян, циган і моряків. У неодній з них він випередив еспанську драму своєю сміливістю, не вагаючись уводити на сцену кораблі та всі як алегорії. Вісенте мав гумор і ліричний розмах, сміливість виступати проти зловживань. Як ліричний поет він дав найкращі свої речі по еспанськи.

Зовсім так само як Шекспір — Вісенте не вагається позичати сюжети, а при цьому не тратить нічого на своїй оригінальності. Він має почуття того, що — народне, барвисте, живе. Знаючи еспанських драматургів він зумів їх переважити. Ніодни нарід не видав передполовину XVI-го віку і того владного драматурга. Вісенте був директором театру, актором,

ПРИВАТНІ ЛИСТИ В ГЮГО

Французькі критики і читачі знають живо питання, чи міністерство освіти дозволить видати до друку листи Віктора Гюго до його дивовижної найкращої приятельки Жидієти Друе. У цих листах є дуже багато матеріалу, що може пояснити деяку рису психології поета та його творів. Іх зложила в „Національній Бібліотекі“ донька виконавця заповіту В. Гюго з тим, щоб їх не оголошували раніше, як за 50 літ. Багато критиків є тої думки, що можна це зробити вже тепер без шкоди для осіб, які перейшли до історії.

АВСТРИЙСЬКА ПСИХОЛОГІЧНА ПОВІСТЬ.

Нова повість австрійського письменника Фріца фон Шай єдина особа дуже прихильні голоси австрійської критики. Її заголовок „Du allem ausgehtes Herz“ виглядає трохи претензійно, але він таки знає, чим живе австрійська література. В тут цілий ряд типів з австрійського життя, кожний добре виведений, відповідно до своєї професії; вони є тлом для психологічної студії, що складена з псалмів. Провідний мотив це сильний психічний вплив одної покійної жінки на двох чоловіків: на її чоловіка та її приятеля з молодих літ. Трагічне життя цієї жінки — безпосередньої, широкі, дуже шаленої, зовсім з іншою душею, ніж псалмівні люди складається на прохолодній повісті, а дуже доброзавязкою. Після її смерті той, що в ній безнадійно кохався, не може визволитися від образу покійного і вважає за свій обов'язок зайнятися її чоловіком, що після смерті жінки обійняв зовсім іншу шляху. Незвичайно ніжно зарисований образ дошки покійної, що дістала у останній по своїй мамі чутливість і режум. Повість сумна — для вибагливих читачів, що люблять студії людських характерів.

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Золото у поїзді.

Бандитський напад на поштовий амбуланс.

Подорож залізницею крізь сибірські степи й манджурські пустарі не дуже безпечна. Від бандитів у тих забутих людськими онілющих райсах. Кожний поїзд, який переїждить цими пустарями, може кожною хвилиною надітися нападів. Людське життя не варте там і отілки, що жменю ринку. Одну з таких пригод у поїзді оповідає у „Вісник Журналістів“ співробітник того часопису Герман Ф. Бандш.

Позови й обережно котися рейками залізничний поїзд Іркутськ-Владивосток. Несамовито блистали на переді дві світляні кулі ліхтарів локомотиву серед глибокої таємничої ночі. Ми мали час, не потребували спититися. Рівно годину перед нашим поїздом їхав поштовий поїзд з минулого дня, який спізнився 24 години тому, що трапився йому нещасливий випадок на східно-манджурській частині цієї лінії. Цей поїзд позабирав на станіях і перестанках всіх пасажирів, так що для чергового поїзду майже нічого не лишилося і у вагонах нашого поїзду було ледви кількох пасажирів. Також два китайські вагони на кінці поїзду, які завжди були переповнені, мали також тільки кількох пасажирів.

Я мав із двома людьми залізничної сторожі у тому поїзді службу і мусів його аж до Пограничної останньої станції глибокої східної провінції супроводити. До роботи не було багато. Контроль кількох пасажирів відбувся дуже скоро і ми могли зовсім спокійно відпочивати. Десятихвилинний Кольцову з його людьми з попереднього поїзду напевне так добре не ведеться. Бо крім цього, що він має кількасот пасажирів до контролю, везе ще його поїзд дорогий вантаж трьох скринь золота у вантажному возі, що на них він мусів звертати особливу увагу. Коли він перебирав службу у Харбіні дістав ще окремий письмовий наказ постійно виставляти при скринях сторожу із двох людей. Він просив, щоб йому дали скріплення, але всі його заходи були безуспішні, бо під рукою не було відповідної кількості людей, аніж і пізніший поїзд треба було також обсадити. В кожному випадку я не мав потреби Кольцову завидувати.

Мрійлива їзда серед темної ночі.

За Ашіхо настала ніч. Ще раз перейшов я з кондукторами поїзд, щоб перевірити всіх пасажирів, які за Харбіном всіли до нашого поїзду. Відтак вернувся я до третього від кінця вагону, т. зв. європейського вагону і положився на лавці, щоб відпочати. Звинувши плащ положив я його під голову й намагався заснути, наказавши перед тим своїм людям, щоб мене не садили збудили, коли щонебудь скоїться.

Однак сон не приходив. Лихо знає, яка була причина, але я не міг ніяким чудом заснути. Я зірвався, вийшов на коридор і закури папіроску. Ех, папіроска була знаменита... Холодний нічний вітер відсвіжував холодним подувом розпалене чоло. Матовий блиск жовтогарячої ліній темряві сонгався зловж поїзду по землі — це відблиск освітлених вікон вагонів. Монотонно гупотіли колеса по залізничних рейках, дим і іскри летіли попри вікна. Нічна симфонія тонів і кольорів... Я почав мріяти...

Крик серед ночі.

Раптом збудився я зі своїх мрій... Невже хтось недалеко кричав? Я вихлинувся сильно

крізь вікно й почав наслукувати... Ніщо... нічого не чути.

Та ні, тепер знову! Відти, з переді від локомотиву чути крик... а там... при розсуванні дверей вантажного возу, якщо добре пізнаю, що це — що там діється? Там висить якийсь чоловік — Боже, якийсь бореться, змагається розпучливо...

Я шарпнув двері свого переділу і крикнув до своїх людей:

— Шандше, скоро! До вантажного возу.

Минали хвилини, дорогі хвилини, заки ми крізь вагони перебігли і станули перед вузьким залучним переходом до вантажного вагону...

— Зачинені! Кондукторе, кондукторе! Гей там! Де він дівся?

Іванов, один із прислуги кинувся шукати кондуктора перших трьох вагонів. А я тимчасом пробував ногою вивалити двері і зібрав усі сили... Дитяча іграшка, безнадійна справа. Залізо не подавалося. Бо треба зазначити, що вагони китайської східної залізниці з приводу постійних нападів тунгузів — докладно опанцирені.

Не було іншої ради, тільки відчинити бічні дверця і вилізти схилими на дах, а відти дістатися до другого возу. Слава Богу бічні двері вантажного вагону не були зачинені. Обережно перейшли ми з вагоном до вагону. Один фальшивий крок, один схов по гладкому залізу — і ми лежали розторопчені під колесами. Холодом свистав вітер, пальці костеніли хватуючи залізо не поруччя і... нарешті був я на горі. А відтак поводи обережно переліз я на східні вантажного вагону і зійшов униз. Також бічні двері вантажного вагону не були зачинені. Один натиск на ручку дверей — двері відчинилися і я стояв у коридорі вантажного вагону. За мною ішов Попов. Ще один крок і я стояв у середині з револьвером у руці.

Помилково завантажені скрині.

По середині слабо освітленого вагону лежав один із кондукторів — неживий? Не було часу йому приглядатися — бо там при розсуванні дверей вело трьох людей важку боротьбу на життя і на смерть. Керманіч поїзду і двох бандитів. Бандити білі — європейці! Двічі блиснула пістоля і бандити повалились підстрілені на коліна, а там — я почув як мені кров раптом напливає до серця — там стояли... Боже, відки вони азілися в цьому поїзді — стояли... три скрині золота.

Якби ми прийшли були 2—3 хвилини пізніше, був би не тільки кондуктор убитий, але й керманіч поїзду полетів би стрімголов, викинений із поїзду. Скрині зі золотом зезли би а два бандити, як згодом виявилось, колишні каторжники, утекли би.

На найближчому перестанку висадили ми раненого керманіча поїзду і вбитого кондуктора. Поїзд їхав — як відтак під час слідства виявилось — із завантаженням на підставі помилкового наказу золотом, до найближчої станції, де відбувалася зміна персоналу, без провідника поїзду і тільки з одним кондуктором.

На станції Погранична передав я несподіваний золотий вантаж своєму наслідникові.

Ноги не вдержали.

Знову на коронації Якова II, злетів корона з голови. Годі собі уявити яке тоді настало замешання серед привних. Усю мну знали на замешанні, що будімо не зміряти корони. Подібний інцидент трапився під час коронації короля Юрія IV. Старенький Ангелес мав подати корону Юрію корону. Однак в останній хвилині захитався на ногах та випустив її з рук. Корона впала на котом на землю та счинила багато галасу. Во раптом глянули у сторону короля й не могли аризу зорієнтуватися в ситуації.

Констернація серед учасників.

Найбільше турбот принесли всім коронації Вікторія II коронація задержалася довго в панаті. Вона засіла стремована на престолі й не манаваалася спершу в коронаційній церемонії. Коли подали їй королівське яблуко, спитала: „що маю з ним робити“.

Раптом усім аявила, що не буде його довше тримати, бо її рука раз-у-раз умилає. Єпископ Кентербері вложив на непризначений палець королівської перстень, що ледви змістився. Описав счинився великий клопіт, бо палець спух і король не покінчився. При відчитуванні відповідних молитов еп. Бат пропустив дві картки. Втомлені учасники коронації були незвичайно адоволені. Похибку єпископа запримітив лорд Тімес, що велів відчитати пропущені картки молитви.

Ще інша подія трапилася 1821 р. Після коронації короля Юрія IV, засіли гості до великого стола й вижидали короля. Однак не діждались і тоді дворяни кинулися по кімнатах шукати за королем. Якеж було їх здивування, коли віднашли його зовсім нагого. Король мав на голові корону й ввесь час енергійно бігав, бо йому задрівали ноги з довгого сидіння в катедрі.

ГРАБАР ПОМЕР НА СВОІМ СТАНОВИЩІ.

У Парижі помер якийсь грабар під час своєї праці. Старий 65-літній грабар, який працював уже більше, як 30 літ у своїй професії, дістав доручення викопати гріб для якогось ізбіжника на найближчий день. Грабар, який від якогось часу нездужав, майже викинувся був уже свою роботу, коли раптом світ йому закритися і він повалився до гробу, без пам'яті. Коли родина грабара не діждалася його до вечора, почали за ним шукати і знайшли його мертвого у гробі. Старий помер на удар серця.

ГОДИННИК ДЛЯ СЛІПХ.

Один годинникар із Шікаго осіліл на старість. Свою сліпоту відчував він дуже дошкульно і тому, щоб іншим сліпцям облекшити хомб а малій частині незавидну долю, сконструував спеціальний годинник для сліпців. Цей оригінальний годинник має всі числа на циферблаті випуклі вирізьблені. Обі вказівки так уміщені, що можуть вільно обертатися, але при тому так сильно, що дотик пальців сліпого зовсім їм не шкодить і не зрушує їх з місця.

На циферблат закладають спеціальну накривку, яку можуть сліпі зовсім легко злімати. Як відомо, сліпі мають незвичайно розвинений дотик на кінцях пальців і при допомозі цього дотика можуть також орієнтуватися у своїх годинниках і можуть тепер самі в кожній порі дня перекопати котра година.

НАЙДОВША ФАЙКА.

Міський музей у бельгійському місті Антверпії може похвалитися тим, що має найдовшу аз світі файку. Ця файка довга на 2,30 м. Цей справжній унікат привіз у 1921. один моряк з Єгипту і коли не міг знайти на неї доброго покупця, відступив її музеєві свого родинного міста.

ВЕСЕЛЕ.

КОГО ДОРОЖЧЕ КОШТУВАЛО.

— Моя жінка коштувала мене ціле майно.
— А мене мій розум...
— Ех, ти все мав щастя!

НЕДОВІРЧИВИЙ ДОВЖНИК.

До дверей впертого довжника хтось стукає

— Гей, відчиніть!

Мовчанка.

— Відчиніть, я добре знаю, що ви дома.

— Не робіть дурниць. Ваші черевачки стоять на коридорі.

Голос зі середини:

— Це ще нічого не значить, я вийшов у тихолазах

Коронаційні клопоти.

Коронація англійського короля відбулася згідно з традиційними церемоніями. Ніхто теж не закламутив святочного настрою. На кожному кроці царив вірцевий лад. Слід відмітити, що вже віддавна пороблено старанні заходи над організацією коронаційного свята. Адаже уладили в Лондоні навіть пробний похід, а король і королева пробували раз-ураз вклати корону.

Дивовижний інцидент.

Це все мало причинитися до належної форми великого свята. Бож давніше траплялися часто на коронаціях несподівані інциденти.

Королівську корону вкладає на голову єпископ Кентербері. На коронації короля Генріха I. єпископ важко анемчужав і не міг виконати своїх

обов'язків. Його мав виручити єп. Селісбері. Однак єп. Кентербері був увесь час присутній на парадах і приглядався церемонії. Раптом зірвався на ноги й останніми силами відобрав корону єп. Селісбері та вложив її сам на голову короля.

Забутий меч.

Дивовижна пригода трапилася теж під час коронації Едварда III. В останній хвилині маршал Ессінгем забув принести коронаційний меч. Серед дворян виринуло зрозуміле замешання. Всі шукали за мечем, але їхні зусилля були даремні. В останній хвилині маршал подав свій меч, щоб рятувати ситуацію. Щойно тоді відбувся коронаційний акт. Згодом Ессінгем просив у короля вибачення та заявив йому, що більше таке не повториться.

Зі сенату.

НАРАДИ СЕНАТСЬКОЇ СКАРБОВОЇ КОМІСІЇ.

28. п. м. відбулося засідання скарбової комісії, на якому обговорено хід праці комісії над проектом закону про комунальні фінанси. Комісія рішила запросити на найближче засідання, яке відбудеться у четвер 6. червня, зеніція.

Того самого дня відбулося теж засідання комітету законодавчої техніки сенату, на якому вибрали президію. Головою став віце-маршал Маковський, а секретарем сен. В. Децикевич.

КРЕМ АЛЯБАСТРОВИЙ ПРОТИ АЛЬОЕ ВЕСНЯНОК

ВІДГУКИ ДНЯ.

Спортові можливості.

В неділю, 30. травня, на площі Сокола-Батька „День Українського Спортівця“. Багато людей вибирається. Одно, що ціль гарна, два, що погода ще може витримає, три, що цікаві імпреси будуть.

Найбільше анімує народ метч копаного мяча, що його розіграють „Ольд Бої“ Центросоюзу і Маслосоюзу. Сподіваються глядачі видовища, яке ще часто буває, а яке може дати багато спортових вражень навіть для ляків.

Від кількох днів ідуть заклади, хто виграє. Дехто впевняє, що Центросоюз, бо чільник Ц. С. бачив три метчі краєві й один міжнародний, а дехто ставить на Маслосоюз, бо його воротар був довгий час симпатиком чеської „Спарти“. Якби там воно не було, обі установи ні певно довго калькулювали, важили і мірили, заки виставили репрезентативний склад.

В неділю попоудні дві ривалізуючі за першество в краю дружини зміряться на зеленій траві, якій М. С. завдячує молоко, масло і сирки, а Ц. С. м'ясо, шкіру і бекони.

Прекрасна ідея! — казав до мене вчора один громадянин. — Тільки склади дружин повинні бути більш атракційні. Памятаю з віденських часів подібний метч „Бургтеатру“ проти „Гофопери“. На воротах опери постійно грав славний тенор Пікавер, решта обсади не менше цікава. Самі аси і тузи — любимці публіки. Кажу вам, віденці гнали на той метч, мов на міжнародні змагання...

— А з кожної ви зложили дві такі дружини у нас?

Громадянин задумався, врешті витягнув нотес, щось писав, скресляв, знову дописував і вкінці з полехною відітхнув:

— Маю! Фу! Але намучився. Знаєте, якби я зложив дружини?

— Ну?

— По одній стороні високих і грубих, по другій малих і сухерлявих. Так би мовити: пудова вага і грамова. Ось гляньте!

І почав мені пояснювати:

— Пудова вага: на воротах Петренко, на залозі дир. Колтунюк і д-р Бурачинський; поміч: п. Василь Весоловський, ред. Таранько і пос. Пеленський; напад: д-р О. Назарук, дир. І. Герасимович, дир. Шепарович, д-р Шухевич і дир. І. Кривецький. Отсе був би склад!

— Ну, а друга сторона?

— На воротах дир. Лазорко; залоза: дир. Саєвич і проф. Гіряк; поміч: дир. Коренєць, проф. Ф. Колесса, прок. Гриневецький; напад: п. Стецьків, дир. Пащак, дир. Тиктор, дир. В. Палів, ред. Юшишин.

— А хто на суддю?

— На головному дир. Заячківський, на злових: радн. Мудрак та інж. Дурбак.

— Чому саме їх?

— Бо з бородами. Грачі малиб перед ними респект і не дійшлоб до якихнебудь ексцесів. Уявіть собі, колиб так п. Петренко почав „фавлювати“, або пос. Пеленський завзявся на проф. Гіряка! Тут треба залізної руки і відповідного „авфтретен“!

Після зложення цих двох дружин я вночі спати не міг. Ввижалося мені: останній зрив за викуп Українського Городу. На площі море голів, як на здвизі. Шум, гамір. І враз — усе, хоч мак сій. Відчиняються двері шатні і на площу вкочується ансамбль ч. 1. Мяч іде понад радієву вежу. За хвилину легким трухцем дріботить ансамбль ч. 2. Мяч шуриком підскакує по вибоїнах грища і вкінці стрягнє в траві. Буря оплесків. Врешті свисток зпід довгої бороди і море голів застигає в очікуванні.

А другої днини каса виказує: „нацять тисяч золотих.“

Галактіон Чіпка.

Найкращу вудженину,
добре мясо і свіжі товщі
дістанете завжди у м'ясарських крамницях

„ЦЕНТРОСОЮЗУ“

2989 31—30

Ринок 2, Зиблікевича 2, На Байки 8.
Личаківська 50, Жовківська 175,
Кентшинського 21, Замарстинівська 36.

ІНСПЕКЦІЙНА ПОДОРОЖ СТАНИСЛАВІВ-СЬКОГО ВОЄВОДИ.

Станіславівський воєвода ген. Паславський виїхав на інспекційну подорож в товаристві начальника виділу хліборобства і земельних реформ Булянди та інж. Янушевича, директора воєвідського хліборобського уряду — в повіті: станіславівський і товмацький, зазнайомлюючись із кооперацією, молочарством, зі станом хову худоби і т. д.

Воєвода був у стан. повіті в таких селах: Маріямпіль, Вовчинець і Делів.

У товмацькому повіті був стан. воєвода у хліборобській школі Т-ва „Просвіта“ в Милованні, та Тарновиці Пільній (Всхуд).

ЛІТАКИ ЗБОМБАРДУВАЛИ БАРСЕЛЬОНУ.

Нац. літаки збомбардували сьогодні рано — 29. V. Барселоно. Є 50 осіб убитих і коло 100 ранених. Багато домів поруйнованих.

ЗАСУДЖЕНІ НА СМЕРТЬ НІМЕЦЬКІ ЛЕТУНИ ВИЇХАЛИ З БІЛЬБАО.

Райтер повідомляє з Більбао, що з Більбао (з касто Урдіале) відплила французька канонірка нині в год. 10. рано і взяла напрям на Байону. На чердаку цієї канонірки відіхав летун зістрілений перед 3 днями літака піренейської повітряної лінії Галлі, і летуни німці Кінс-ле і Шульце-Блянке, що їх засудив був баскійський суд на кару смерті. Також відіхали цією каноніркою полонені-повстанці швайцарської національності.

НОВИНКИ.

— ВПИСИ до Жіночої Фахової Школи кооп. „Труд“ у Львові, Ринок ч. 39, щоденно від 9—1 і 4—6. Вступні іспити 18. VI. і 3. IX. У програму трилітнього навчання на кравецьким відділі входять: Предмети фахові: шиття і крій суконь і біля, моделювання, ручні роботи і народні вишивки, фахові рисунки, книговодство і кореспонденція, товарознавство, домашнє господарство, кооперація. Предмети загально-освітні: релігія, українська і польська мова, історія, географія, рахунки, хемія, наука про громадянство, гігієна, руханка, спів. Від кандидаток вимагається 7 клас вселюдної школи або 5—6 за вступним іспитом та покінчення 13—18 літ життя. — Школа має всі права прилюдних шкіл. Учениці користують із залізничних і трамваєвих знижок. Покінчення науки в школі дає основне фахове знання та право на самостійну зарібкову працю. Учениці можуть мати приміщення в бурсі. Наука в школі і на курсах починається в перших днях вересня. — Приймається також заголошення на ОДНОРІЧНИЙ КУРС домашнього господарства і кравецтва, що дає практичне знання з куховарства і кравецтва та поширює освіту вселюдної школи наукою історії, географії і літератури України, кооперації, гігієни і т. п. — ТРИМІСЯЧНІ КУРСИ: крою і шиття суконь; крою і шиття біля; моднярства; домашнього господарства: тонкотарства. 1005

Великий
Театр

ЩО ДНЯ

„КОРОЛЬ“

Великий
Театр

— ОХОЛОДА — НАСОЛОДА. По обіді в ресторані „ОКО“ Костюшки 3 зазнаєш справжньої насолоди при морозиві „Фортуни Нова“.

— Твори Марка Черемшини. Вже появився перший том повного видання творів Марка Черемшини, яке виходить у Видавництві „Ізмарагд“ у Львові. Буде це перше, повне видання, що міститиме всю літературну творчість Черемшини. Другий том появиться при кінці червня ц. р. Ціна повного видання — в трьох томах — у передплаті назначена на 9.— золотих. Передплату надсилати на адресу: Видавництво „Ізмарагд“, Львів, вул. Косцюшка 5. Конто ПКО 503.062.

— Присилайте свої відповіді у справі літературного конкурсу „Діла“: які з видрукованих у наших фейлетонах новел вважаєте за найкращі? Нагороди Редакції призначені для 7 найкращих новел. Відповіді приймаємо до 1-го червня ц. р.

— Богослуження для хорих відправляє Пресв. Кир Іван у церкві Успення Пресв. Богородиці у вівторок перед Вознесенням Господнім 8. червня ц. р. Початок богослуження в год. 8. рано.

— 3 радія. Париська радіостанція (Радіо Парі 1648) передає в середу 2. червня музичну драму „Тарас Бульба“ Самуель-Руссо. Передача буде відбуватися в годинах: 20.30, 21.00 і 22.00.

— Марія Сокіл і Антін Рудницький в радіо. У вівторок 1-го червня в год. 19.15—19.50 львівська радіостанція надає на всі стації Польського Радія концерт „Сучасні пісні різних народів“ у виконанні Марії Сокіл і Антона Рудницького. У програмі: Скот: Країна льотосу (А. Рудницький); Василенко: Женці, Стравінський: Пастораль, Маркс: Троянди, Крайслер: Старовинна пісенька (М. Сокіл); Барток: Румунські танки (А. Рудницький); Равель: Грецька нар. пісня, Спогади, Річард Штраус: Таємне візвання, Ра-нок і Серенада (М. Сокіл).

— На сплати роблю футра Карпак, Зиблікевича 4.

— У століття „Русалки Дністрової“. В неділю 30. травня ц. р. молодь філії державної гімназії з українською мовою навчання у Львові шанує пам'ять творців „Русалки Дністрової“ святочним вечором. У програму ввійдуть: вступне слово, хоріві та музичні продукції, деклямації. Вечір відбудеться в салі шкільного будинку при вул. Пекарській ч. 19. Початок в год. 18.30.

— 50-ліття Архипенка у закордонній пресі. „Прагер Прессе“ у додатку ч. 21. містить 5 останніх творів Олександра Архипенка з приводу п'ятидесятиліття українського мистця. Також появилася чимало статей з цієї нагоди в американських мистецьких журналах і, розуміється, в американській українській пресі.

— Кінець шкільного року у вселюдних школах. Міністерство освіти внісши, що розпорядок про раніше закінчення шкільного року відноситься тільки до останніх класів вселюдних шкіл. Закінчення шкільного року в останніх класах вселюдних шкіл з днем 15. червня має уможливити абсолювентам школи приступити на час до вступного іспиту до середньої школи. В інших відділах вселюдних шкіл шкільний рік кінчиться щодня з днем 21. червня.

— Залізничні знижки на москвофільський зїзд. Перед кількома днями відбувся у Львові зїзд делегатів читальень Качковського (Заг. Збори „Общества Качковського“). Учасники того зїзду, як довідуємось, дістали 66%-ову залізничну знижку.

— Не занедбувати мельдункових обов'язків. Магістрат м. Львова пригадує всім власникам реалностей, льокаторам і субльокаторам обов'язки, що випливають із закону про свідоцтва і контролю населення. Особи, що ведуть мельдункові книжки, мають, згідно з фактичним станом в даний реальності: а) вимельдувати особи, що не мешкають; б) вимельдувати тих, що померли; в) оголосити особи асї незголюшені г) оголосити

Ідеальне прання полотна
доказує знаменитості
Радіону

RADION
SAM PERE

новонароджених. Зголошення слід перевести найпізніше до 15. червня. Пізніше по місті ходитимуть контрольні комісії, а stwierdжені вандалі будуть карані.

— У вселюдних школах не обов'язують однострої. Міністерство віроповідань і освіти оголосило вивчення у справі обов'язку носити однострої шкільною дітьми. Цей обов'язок ніяк не торкається дітвори вселюдних шкіл. Не вільно натискати на родичів цієї дітвори, щоб купували для неї однострої.

— Городок без гр. катехита. Читаємо в „Меті“: Вже зближається кінець шкільного року, а шкільна влада забула, що в Городку нема гр. катехита. Навчання релігії нема для греко-кат. молоді в 7-класовій жіночій школі в Городку, в школах на черняхівському і львівському передмісті, на Стодіках і в Дроздовичах. Родичі дітей вже робили всі можливі заходи, а катехита таки нема. Таке трактування релігійного виховання української молоді викликало загальне обурення і негодування. Крайня пора, щоб українські діти в Городку вчилися релігії.

— З нотаріату. Міністр справедливості переіс нотаріів Мечислава Грабовецького із Стрия до Товмача, Романа Раставецького з Побужа до Буська, Людвіка Адама з Лопатина до Стрия і Бронислава Ковальського в Бірні до Долини. Нотаріями іменував нотаріальних асесорів: Романа Заєчківського в Підбужі і Віктора Висоцького в Лопатині.

— Посвячення нового костела відбулося в Язлівці брідського повіту при участі кс. Хованьця, старости Гродовського та інших повітових достойників.

— Електрифікація в Ягольниці. Громадська управа в Ягольниці чортківського повіту внесла до воєвідського уряду в Тернополі подання у справі урядового управління вести електрифікацію.

— Новий льодовий дім посвячено у Млиніських пов. Тербовалі при участі місцевих „кресових“ діячів.

— Місяць арешту за фальшиву монету. В окружному суді у Львові відбулася карна розправа проти Івана Фіти за те, що пустив в обіг фальшиву 2-золотівку причому помагав йому Стефан Дашовський, який не прийшов на розправу. Фіти засудили на місяць арешту.

— Хто виграв на лютерії? В сьогоднішнім тягненні Клясової Лютерії впали м. ін. такі більші витрати: 30.000 зол. на ч. 191395; 5.000 зол. на ч. 2564 12232 27734 40720 105402 165526 175099 189740; 2.000 зол. на ч. 19981 39205 40894 48352 57509 67715 88868 92111 112316 151826 166432 188019 189691 189945; 1.000 зол. на ч. 4940 7709 11866 33705 51950 53991 58627 77015 88472 97730 126102 147488 148293 149847 150039 155304 157680 159912 164843 165108 174367 177349 178637 179950 184054 186067 192005.

— Стан засівів у Польщі на основі звітів різних кореспондентів головного статистичного уряду представлявся в половині травня ц. р. переважно задовольно. Весна в березні і квітні не сприяла розквітці озимини. Холоди, зимні вітри і сильні приморозки впливали некорисно на стан засівів і притіснили вегетацію озимини і весняних засівів, особливо в центральних і західних воєводствах. Тепла і сонячна погода в першій половині травня мала корисний вплив на вегетацію озимини і ярих засівів. Вогкості також було до-статньо. Щойно в половині травня почався некорисний зворот з причини посухи. Найкраще представлялися озимини у воєводствах: львівському, станіславському, тернопільському і волинському, де стан засівів був вище середнього. Подібно було щодо жита у воєводствах новгородському, волинському і поліському. В інших воєводствах стан озимини був гірший від середнього, найгірший у воєводствах: познанському, поморському, варшавському і лодзькому, де поза несприятливими атмосферичними умовами на весну січні-ві морози знищили озимину. Зате ярі засіви у

всіх воєводствах мали стан вищий від середнього. Від морозів потерпіли озимини найбільше на Поморі і в Познанщині, де великий процент засівів переорано.

— Девізний розпорядок у практиці. Окружний суд у Самборі засудив на рік в'язниці і 1000 зол. гривни адвоката-апліканта в Дрогобичі, м-ра Флерштайна і дерев'яного промисловця Йохима Контеса за девізні проступки.

— Львівська хроніка. До ставу в Замарстиніві вибрався купитись з товаришами 11-літній учень Е. Немец і втонув. Тіло знайшли щойно як спусти-ли став. — В синах каменіці при вул. Городи-ській ч. 16, знайшли жінку, що зажила отруї. Пока-залось, що це 46-літня Фанні Тріль, лікарка де-нтістка з Лодзі. — З домівки жидівського т-ва студентів вломники вкрали різні речі, м. ін. пи-сальну машину. — На площі Солянських експлю-дував запальник від гранати і ранив три особи.

— За ОУН. Перед судом присяжних у Коломи-ні відбувся процес проти гімназійного абсолювента Петра Михайловича, обвинуваченого в належно-сти до ОУН. Як член цієї організації він в 1934. р., будучи учнем гімназії Рідної Школи в Горо-дені, організував, як каже акт обвинувачення, т. зв. союз класових громад. Вийшовши з гімна-зії, створив студентську організацію, де викладав ідеологію ОУН. Михайловича засудили на 2 ро-ки в'язниці.

— Смерть під звалинами глини. 27. ц. м. засипала глина в Глинську пов. Боришів Анну Гаврилюк, Магду Ткачук, Якова Ткачука, Пилипа Смолика і Євдокію Ткачук, які копали глину. По рятуно-чій акції привернено життя Анні Гаврилюк, Маг-ді Ткачук і Якову Ткачукові. Інші вдахилися.

— Напад на жидів. Вночі на 27. ц. м. б у-зброєних нападників напало на дорозі під Вет-лином на купця телят Майліха Ваєрмана, який проїждив туди, побив його і забравши одно те-ля та трохи готівки. Поліційне слідство довело до арештування співзвинників, якими були Мих. Олешко, Олекса і Володимир Галушка, Михай-ло Глубиш, Гриць Федак і Мих. Качка. Заграв-лені річи віддали власникові, а арештованих віддали до диспозиції прокуратора. — У гро-маді Гнізна, пов. Зборів вночі з 28. на 29. ц. м. невідомі справники вбили Вітера Йосифа літ 73 і його жінку Гітлю літ 73. Убивство викона-ли злощасні ковальським долотом і після вби-ства підпалили діжки, на якому спали старі жи-ди. Сусіди закрилися в пору пожежі і вга-сили П. Слідство виказало, що було це вби-ство на грабунковій тай.

— Арештування ошуканця. В Тербовалі ар-ештовано Антона Белецького, власника пріотю-нової гуртківки, під закидом ошуканства на шкоду селян Івана Юхновича і Йосифа Канського із Плебанівки, тербовальського повіту. Белець-кий винятися від них 5.000 зол. нібито на о-плату за вироблення дозволу на внізд до Ам-ерики, кажучи, що має впливового урядовця в американському консуляті у Віршаві.

— Від удару грому згорів дах одної хати в Тенітисках равського повіту. Вогонь переки-нувся на сусіднє господарство і знищив стайню та шопу. Крім того грім поразив легко 9-літню дівчину.

— Величезне спроневірення викрито в „Бан-ку спудзельчій земі ржешовской“. Слідство виказало, що страти перевищують суму 300 тисяч зол. Потягнуто до судового відповідаль-ності членів дирекції з різних часів, закидаю-чи їм низку провин, суперечних з криміналь-ним законом.

— Важне для Пань Дому. Незрівнянну аннажу з привисками д-ра А. Векера п. н. „Добра господина“ пече сама „дистанція“ у всіх колоніальних крамничих, книгарнях та у заступників фірми Векер. Ціна знижена до сотників. Книжечка неопізнана передовсім перед близькими святами, бо дає багато приписів на печиво, тощо.

3 кіна.

КІНО „КАСІНО“: „ТІЛЬКИ РАЗ КОХАЛА“.

Поглянеш на заголовок фільми і вийдеш до кіна у перекоканні, що це якась любовна роман-тично-сензаційна історія, як тисячі інших. А тут маєш класик історії Злучених Держав з доби ге-нерала Томаса Джоната Джексона (1824—63). Джексон вів війну із стейтом Вірджинії, що бо-ронив своїх привілеїв проти вашингтонської по-літики. Це мусіла бути дуже оригінальна по-стать. Та у фільмі громадська війна є тільки темою зав'язуючих дискусій у парламенті. З Джексона зробили президента і додали йому до-радищу — гарну жінку з простолюда, невідомо чи за правдивими історичними подіями чи для фільмового сценарія. Оця молода жінка є по-правді головною постаттю у фільмі і довкола неї

пересуваються три мужчини. Наш глядач не має змоги тут якесь зрозуміти. Американські змичі-аперед 100 років були такі, що вибрані прези-дент чи генерал гатив п'ястками свого протви-ника на вічу, а водночас мав коло себе протви-ку (хоч і п'ятоничну) як французький король у Версаль. Знаменитий тип Джексона створив Іг-йонел Беррімор; поруч нього граля Крофорд у ролі не зовсім для себе відповідній

† Посмертні згадки.

Д-Р КЛЯВДІЙ БІЛИНСЬКИЙ.

В Бережанах помер у 72. р. життя проф. д-р Клявдій Білинський, 6. член Української Національної Ради З. У. Н. Р. і 6. директор української приватної гімназії Рідної Школи в Рогатині. Похорон відбудеться в Бережанах і неділю, 30. ц. м. в год. 5. попол. В. Г. П.

Дописи.

БЕРЕЖАНИ.

Чому такі високі громадські податки? На гр-чій парохіальний уряд у Великій Плавуні, наложивши гро-шодості Томаша Хлосця зириміальний податок 62.28 зол. від вкоти ґрунтового податку 248.95 зол. У минулому році того податку було лише 33.84 зол. Ціє нагадані-шим прикладом господаря цього панка є наложени на той самий парохіальний уряд (який доєі заплата-точно всі податки на 1936 р.) громадський шарварк у такий астрономічний високі: шаркія має відплати-ти на школу — при П будові — 155 днів дісно, числячи по 1.20 зол. у замину на гроші, адо 26 днів двоємісячно-заводом і 26 днів дісно, разом на вкоту 186.48 зол. та-те 73 проц. цілого ґрунтового податку, що на 1931-32 ожитчений на 248.95 зол. На громадський шарварк ро-рочія має відплатити 104 пішні днів і 15 двоємісяч від-мід від чого згідно з обчисленням грошодості можна во-купитися за вкоту 179.49 зол. Ці обчислення показу-ю-ві тому, що закон приписав по 1.20 зол. за день пішні та 6 зол. за 1 день двоємісячної пішводи. Пан Хлосця про-платив лише по 1 зол. за пішній день і 5 зол. за двоємі-сяч в день. Отже виходить така різниця на несплату по-датки, що він тратить 35.40 зол. Наложений грошодості шарварковий податок виглядає так: на школу: 186.48 зол., на дороги 214.80 зол. — разом 401.28 зол. Отже вкоту 401.28 зол. требаб заплатити згідно з реаліза-ці п. Хлосця на шарварк — від ґрунтового податку 248.95 зол., себто понад 150 проц. Ціє скажи на те, що самоволою п. Хлосця: скарбовою палатою у Львові, місь-терство скарбу, тернопільське воєводство та міністер-ство внутрішніх справ? Від цього рішення можна відійти.

Дрогобиччина

Прощання заслуженого провідника-селекціонера Дня 17. травня громадяни села Ріпчині, Ожорова і До-рогого з великим жалем прощали свого провідника о. Д. Маленського, який був 19 років парохом у Ріпчині. Увесь час працював він над організуванням і на-вчанням усіх трьох сіл. Отже був основним органі-затором і головою всіх культурно-освітніх та гро-модсько-економічних товариств села Ріпчині, Ожорова і Дрогого. Крім того був деканом медичного зна-вату, головою Н. Ради кооп. „Єдність“, дружка „Р. Ш.“, „Сільського Господаря“, каси опазнесті, гро-модового фонду, промисльним і грошодним радник, членом повітової ради і виділу у Дрогобичі, членом усіх українських місцевих і повітових товариств. За по-рмалістську працю загладила йому пера смерть в еді. Овід згадати, що комуністи кидали „бомби“ до його помешкання і робили інші пакости, але о. дек. Д. Ма-ленський не аважав на те і далі широ працював. Тепер перейшов на іншу парохію до перемиського повіту. У новій парохії бажаємо князівати успішні в де-лахові у праці на народній нині. Означаво давати сердечно о. М. за всю нажку і жертвенну працю для нашого добра. — Члени Виділу чит. „Просвіта“, дру-жка „Р. Ш.“ та кооп. „Єдність“ у Ріпчині.

Спорт.

ПРОГРАМА НЕДІЛЬНИХ ЗМАГАНЬ.

Грище Сенела-Батька: год. 3.15 пополудні: ДЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СПОРТОВЦЯ.

Грище Погоні: год. 3.15 попол. змагання за кисте-тво Окружної Ліги: УКРАЇНА — Р. К. С. Там же в год. 3.15 попол. передв'єтт ПОГОНЬ І Б — ЧУВАЯ.

Перемиськ — грище Сяну: змагання за кисте-тво А-класи. СЯН — ЛЕГІЯ (Коросно).

Рипно: змагання за кисте-тво А-класи: ПРО-ЛОМ — С. К. РИПНЕ.

Тернопіль: змагання за кисте-тво А-класи: ПОДІЛЛЯ — КРЕСИ.

Нові книжки й журнали.

PIERWSZY INFORMATOR SAMBORSKI Sambor 1937. Str. 16, 16^a.

ПРОПУКЛИВОВІ БАНДАЖІ гумові, червоні, ниркові, проти усушування матиці під гарантією відкопує відоме УКР. ОРТОПЕДИЧНЕ ЗАВЕДЕННЯ ІВАНА УГРИНА, Львів, вул. Вітомирська ч. 14. 2046 55-100

ВІСНИ ПЕРА направляє скоро і дешево "Президія", Браня Андрюльського і Шан-ноху один. 943 5-10

Найновіші **ВІСНИ** дитячі поручає Фабрика "Жовтиса" 17, ціна конкурентна 1000 2-5

РІДКА НАГОДА! Перед відходом на пачку купити безкоштовно журнали в Ч. тальні Вшехрасс, Сикстуська 19. Мо-ди, журнали, ілюстрації, фотографії, журнали технічні, архітектурні, лікарські, політичні, літературні, рекламні, графічні в 4 мовах. 1010 2-3

БОН-ТОН вимагає чистої гардеробної з аксесуарів і пральні Кухарського, Личаківська 117. 657 50-7

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

ЛІКАР

Д-р мед. Володимир Гілевич

довголітній секундар Загал. Шпиталу з днем 1. червня відкрив канцелярію в **ЗОЛОЧЕВІ, Глинська 12.**

Спеціаліст в естетичних та шкірних недуг і лікарської косметики

Д-р ФІШЕР

б. довголітній лікар асистент дерматолог. клініки у Берліні, Відні та Празі перекладає і ординує теор. від 9-1 і 3-7

Львів, вул. Кілінського 3. на пр. Віденської каварні Тел. 251-68, Сестарської ждальні.

Косметичний Інститут і Лабораторія д-ра О. Тушицького

Львів, вул. св. Софії ч. 3

усування аномалій чери, бородавок, пігменту, волосся, близи, дубові і плями, масаж, тривале усування морщин, жидкі і відморозження власною методою. Урядово затверджений 4-місячний косметичний курс в закордонному програм. 807 500. 5-10

ТЕЛІОТЕРМ Львів, Академічна 7 (Глях Ширекера) Телефон 290-00.

Фабричний склад лікарських інструментів, меблів, апаратів рентгенівських і електричних. — Низькі ціни!

Догідні умови платності! Ком. торгів та факсова порада безплатно! 5-5

ОГОЛОШЕННЯ.

Надзвірна Рада Кооперативного Банку "ДНІСТЕР"

Товариства з обмеженою пор. у Львові скликає по думці § 29. уст. 2 статуту

НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

на понеділок дня 14. червня 1937, в год 5. вестором у власній дирекційній селі при вул. Руській ч. 20 із наступним порядком: 1) Відчитання протоколу з XXXIX. Звіттаних Загальних Зборів з дня 27. травня 1937. 2) Внесення Надзв. Ради на резолюцію рішень Загальних Зборів з дня 30. травня 1936, 1. 28. травня 1936, в справі рахункових зобов'язань і бізнесів на адміністративні роки 1934 і 1935. 3) Внесення Надзв. Ради і Дирекції в справі змінених рахункових зобов'язань і бізнесів на адміністративні роки 1934 і 1935. 4) Внесення Надзв. Ради в справі розділу акцій за адміністративні роки 1934 і 1935. — 5) Звіт Дирекції і Надзв. Ради з діяльності і замирення рахунків за ХІІ адміністративний рік (1936). — 6) Звіт Ревізійного Союзу Українських Кооперативів з перевірочної ревізії. — 7) Звіт Надзв. Ради з внеском на утримання абсолютної Управління Товариства за ХІІ адміністративний рік (1936). — 8) Внесення Надзв. Ради: а) в справі розділу акцій за рік 1936. б) в справі визначення нагальної квоти кредиту, яку мають Товариства утримати одному членові, в) в справі визначення найвищої суми поборювань Товариства, г) в справі бюджету на рік 1937. — 9) Інтерпретація чл. 2. — Остап Луцький, президент.

Всі українці

куляють добрий і дешевий товар. як новини, шовки, полотна і батисти

у фірмі

"МАНУФАКТУРА"

Львів, пл. Кап'тульна ч. 3.

Жалюзії склепові

також **МЕТАЛЕВІ МЕБЛІ**

поручає Фабрика **"FABROL"** Львів, вул. Б. Гольдмана 3. Ціни конкурентні.

Побиваємо рекорд

дешевих цін блаватних товарів

ДЛЯ ПРИКЛАДУ КІЛЬКА ЦІН:

Панама	0.55	Вовна шкотська	1.75
Перкаль	0.70	Вовна на комплет.	4.25
Крепон	0.70	Вовна шир. 1.30	4.75
Мусліні кольорові	0.80	Полотно	0.58
Шовк до прання	1.00	Зефір	0.60
Епонж кольоровий	1.10	Зефір Пріма	0.90
Епонж десеневий	1.20	Перкальна кольорова	0.70
Кера до прання	1.35	Димка на підшт.	0.70
Тафта	1.50	Шовк сирій	1.10
Монголь кольоровий	1.60	Попеліна на сорочки	1.25
Монголь десеневий	2.—	Веспі рожевий	1.—
Креп мат кол.	2.25	Пошевки	1.75
Креп мат десен.	2.35	Підпінки коєдр.	4.50
Ацетат на сукні	2.35	Ручники купел.	0.50
Вовна Ангора	1.75	Стірки корини.	0.40

Галицький Магазин Новин, Львів, Галицька 15

УВАГА: При закупні товару від 5 зол. даром білет до першорядних кін. За мовлення з провінції полагоджуємо за післяплатою. ПРИЙМАЄМО ЧЕКИ ЦЕНТРАЛІ ОБСЛУГОВУ ТОВАРОВОГО.

ПІДЛЮТЕ

Гірський живець, купельне заведення і літниця в парку Гортан над річкою Лимницею на висоті 700 м. понад рівень моря.

Мінеральні цілющі води, сірчано-солоні, боровинні, газові і літкові купелі. В купельному заведенні і пенсіоні електричне світло, водопровід і центральне опалення.

Початок сезону: 15. червня.

Курортної таємниці не піддаються. Комунікація: залізницею до станції Брошів (на лінії Стрий-Отанославів), відси лісовою колійкою (получення до раних поїздів) на місце. На замовлення гостей, що їдуть на лікування до Підлюте, висилає управа живця до Брошів авто-дрезину. Їзда авто-дрезиною на місце підлюте год. Дорога зі Львова до Підлюте триває 4 години год. зі Стрия 2 і пів год. зі Станиславова 3 год.

Адреса й інформація: до 1. липня управа живця Підлюте — Львів, Клушинська ч. 3, тел. 248-82, від 1. липня: управа живця в Підлюті, поч. Перегірсько.

ХТО?!

хоче купити найліпші косметичні і гігієнічні артикули по найдешевших цінах купує тільки у найсоліднішій

ПЕРФУМЕРІІ

С. ФЕДЕРА

Львів Сикстуська 7 Філія КОПЕРНИКА 18а

Кожний покупець, що покликається на оце оголошення "Діло" дістане ЗАДУРНО гарний дарунок.

Шукаєте праці? —

Певно найдете її, якщо даєте оголошення до нашого щоденника

Великий вибір жіночої і мужеської галантерії на літній сезон

поручає фірма

"ГАЛЯНТЕРІЯ"

В. Дучинський

ПЕРЕМИШЛЬ, Казимирівська 26

Всі йдемо!..

на морозиво, тістечка і овочі до нововідкритої крамниці

І. Бучка

1006 Львів, Руська 1. 2-2

Львів ПОТОЦЬКОГО
ФАМОЗА
58

МИЛО ДО ПРАННЯ
МИЛО ДО ГОЛЕННЯ
ДІТОЧИЙ ПУДЕР

КІР

Львів, Усцького 6
Тел. 280-88
Станиславів, 3-го Мая 4.
ПЛЯНИ
НОШТОРИСИ
БУДОВИ.

На Зелени Зягта

Заступники: Вольфрам і Розенкранц Львів, Пілудського 11.

Оригінальний вироб д-ра Бекера: порошок бузівний, ванільний або цукровий, порошок до печива "Білий", змішаний ванільний цукор можна тепер дістати також в українських аптеках.

Незрівняний в якості лідер і крем **ЯПОНСЬКИЙ БІЛИЙ БОЗ** завдяки якому стає м'яка **ОКСАМІТНО-МАТОВА**. Ціна коробки з пудрою зол. 1.25. 2910 63-7

П. Т. Фірма

М. Фрайліха у Львові

За задоволення мені бандажу. Вашого патенту широко дякую. Тепер можу знову вільно рухатися. Поручаю Ви дуже радо кожному. **Др. Ян Даніельський** Старший повіт. лікар Рівні, вул. Замкова 1.

ПЕРША УКРАЇНСЬКА ШВАЛЬНЯ БІЛ

ЕМКА

Львів, Личаківська 14. І. ПОВЕРХ шие з власних і доставлених матеріалів Великий вибір! Ціни конкурентні.

Блошиці знищують радикально **СВІЧКА С-ГАЗ**

"САНОС", Львів, Ка. Тапської 3. Всюди можна дістати інформації безплатно.

Без найменшого труду можете дешево купити матеріали на вбрання — зажадавши вперед зразків, висилаємо їх даром до всіх місцевостей у Галичині

Висилковий ДІМ

Е. Ф. БОРИС

Перемишль, скр. 185.